

Trauma O + C1 + C2 - co očekává spondylochirurg od radiologa, terapie

Ryba L., Pešek J.

Ortopedická klinika LF MU a FN Brno
Přednosta: doc. MUDr. Martin Repko, Ph.D.

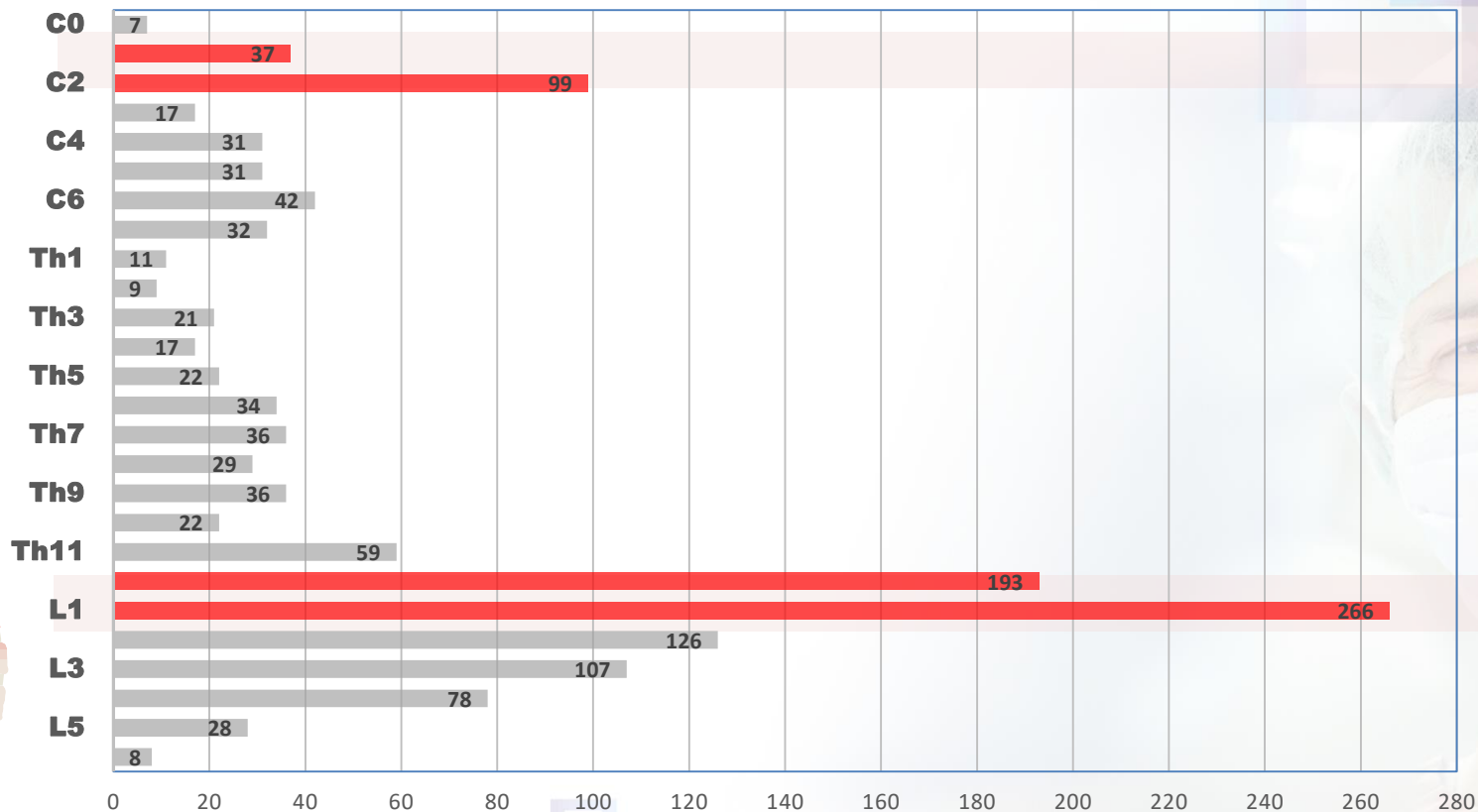
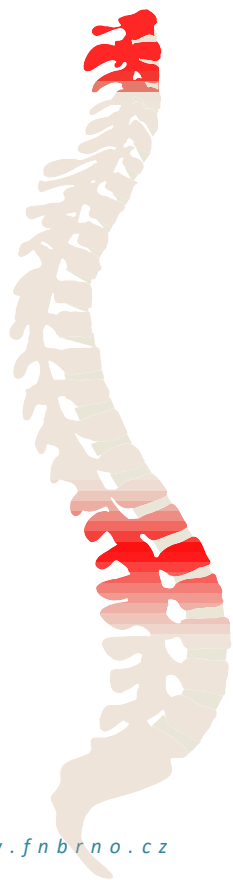
Epidemiologie úrazů páteře

- Incidence 64/ 1 000 000 obyvatel za rok
- 3-6% všech úrazů
- 20% úrazů páteře s sebou nese neurologický deficit
- Krční páteř (C0-C7) **20-33%**
- Thorako-lumbální páteř (Th1-L5) **67-80%**

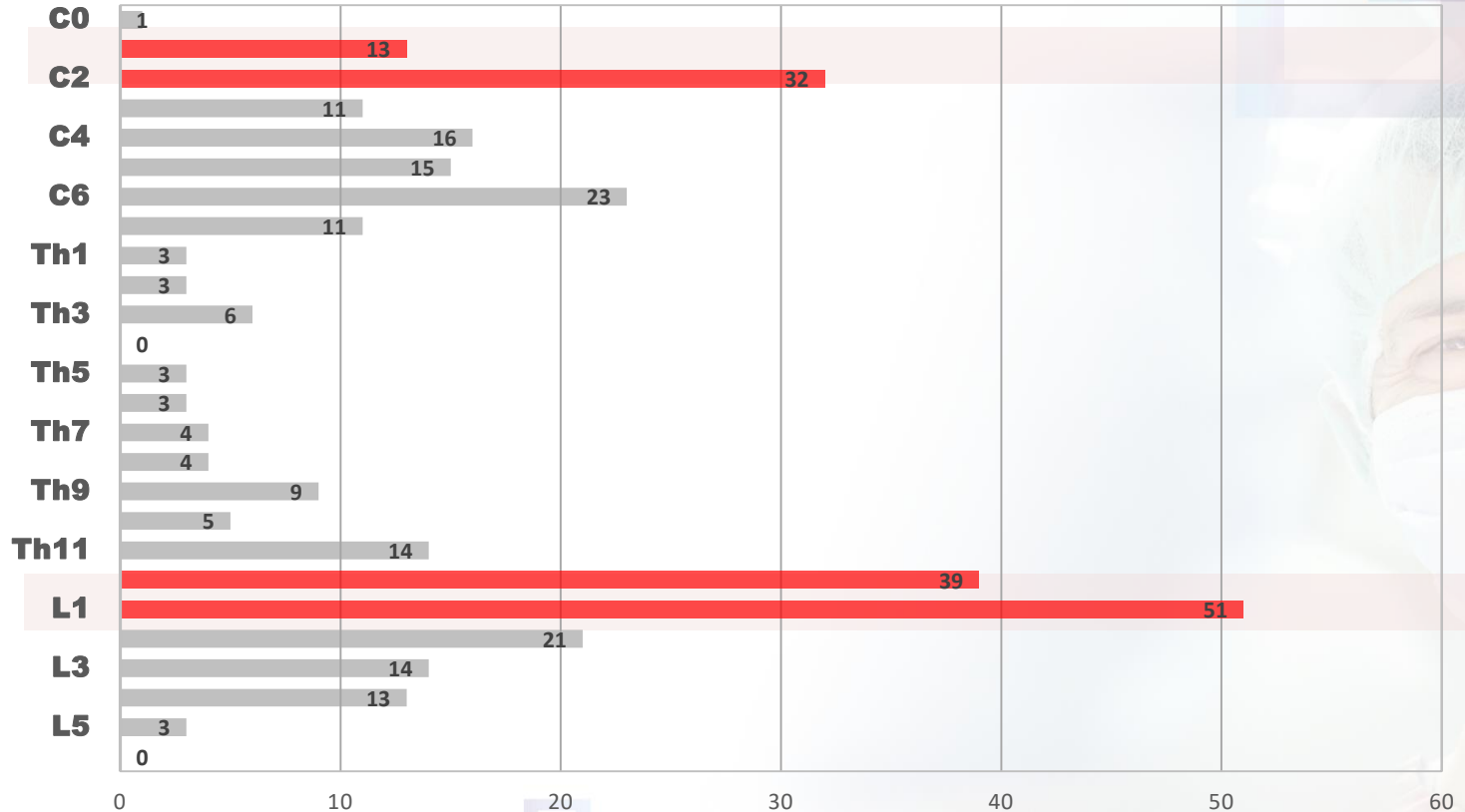
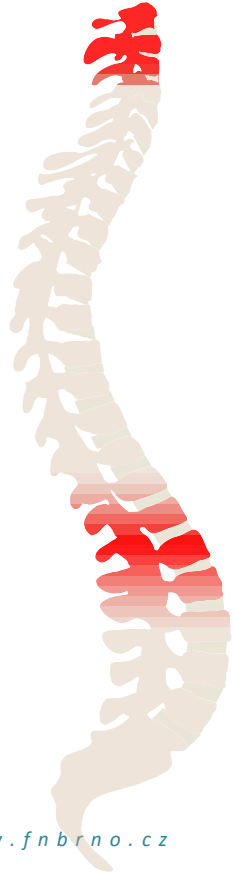
Poranění horní krční páteře

- $\frac{1}{4}$ všech poranění krční páteře
- 25 - 40% na místě **smrtné**

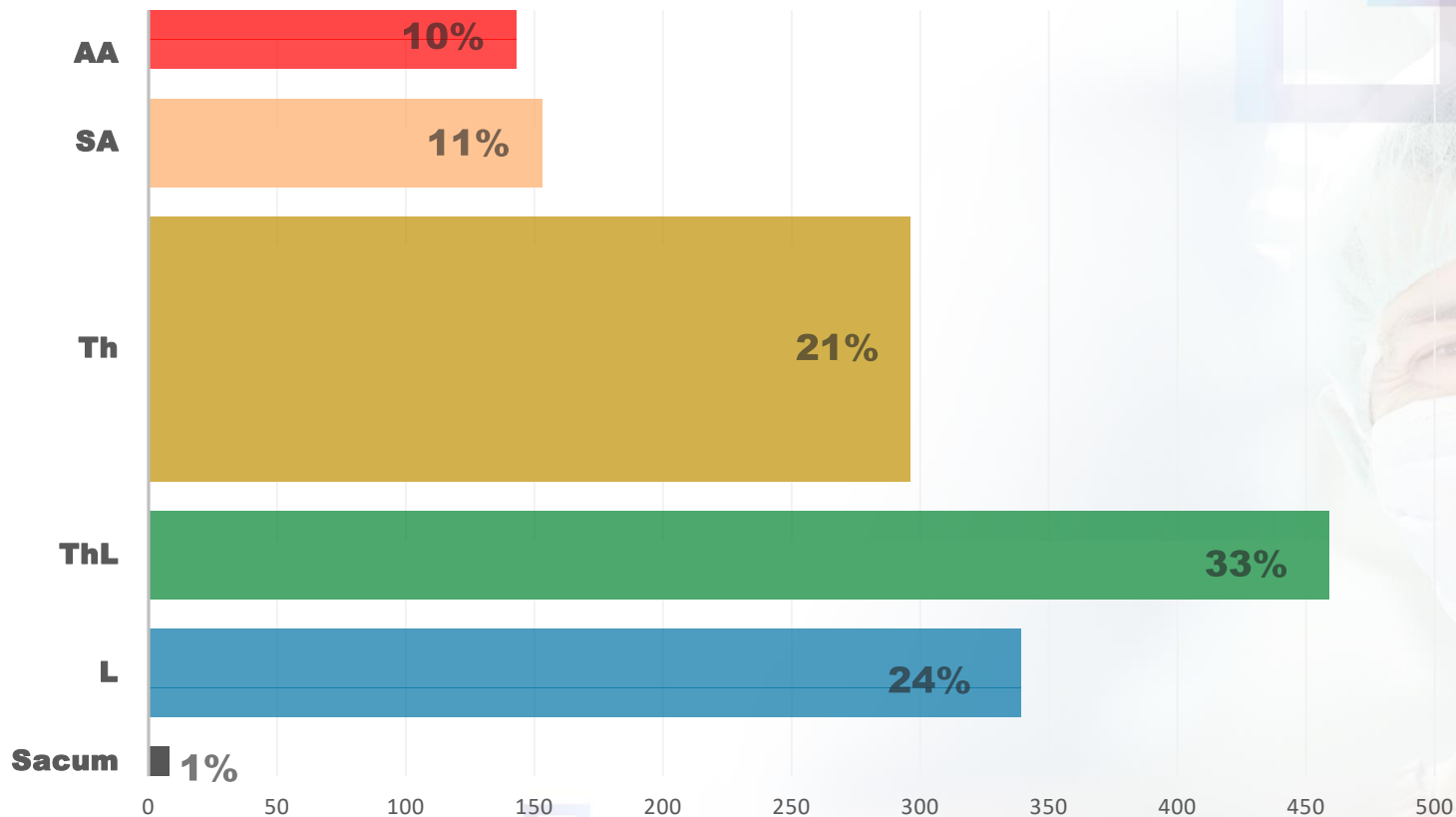
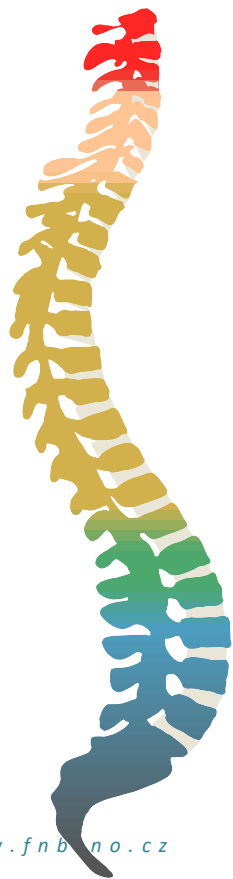
Anatomická distribuce poranění

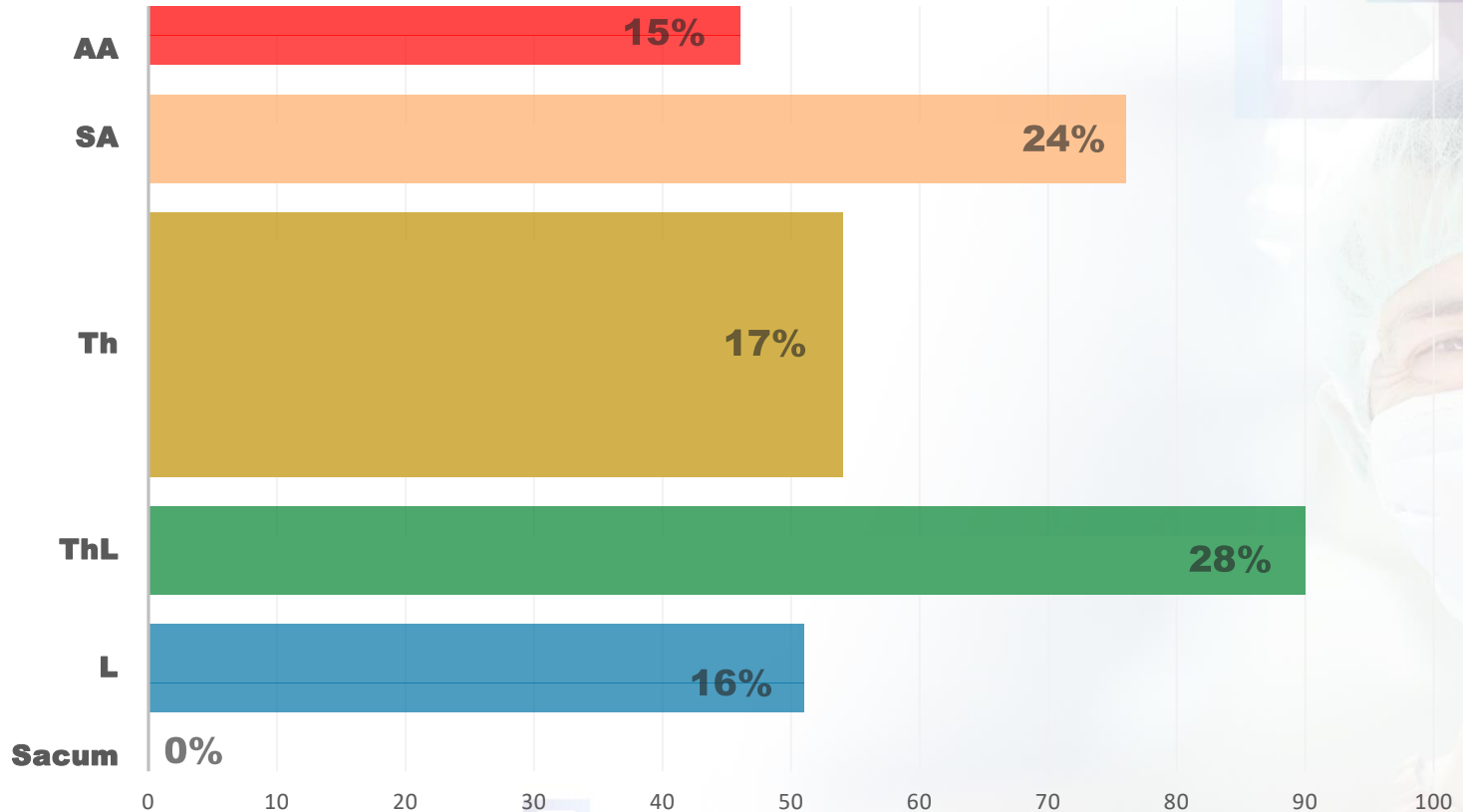
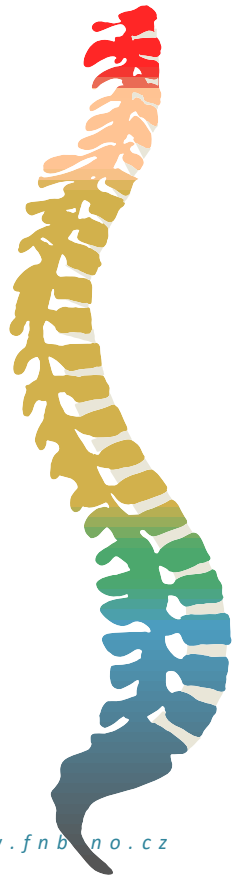
Anatomická distribuce operace

Anatomická distribuce poranění

Anatomická distribuce operace

Epidemiologie

- Mladší lidé – většinou high energy trauma
- Starší lidé (7-8 dekáda) – často low energy trauma, osteoporóza
- Část traumat při primárním vyšetření přehlédnuta
- Polytraumata/sdružená poranění
  - nutno myslet na případné poranění páteře
  - důležitá preventivní imobilizace páteře do vyloučení jejího poranění

Diagnostika

- CT - sagitální, koronární rekonstrukce
- AP + boční RTG snímky, speciální projekce
- MRI – diskoligamentózní poranění

Co očekává spondylochirurg od radiologa a radiologického vyšetření

**PROSÍM
POMOC**

Co očekává spondylochirurg od radiologa a radiologického vyšetření

- Upřesnit poranění, klasifikaci
- Upozornit na vývojové a poúrazové změny
- Pomoc při plánování operace
- Ujasnit pooperační poměry a zhojení

Upřesnit poranění, klasifikaci

- Zlomeniny kondylů okcipitální kosti- Jeanneretova kl.-Anderson Montesano
- Atlantoockcipitální dislokace C0-C1 (AOD)- Jeanneretova kl.
- Zlomeniny C1 – Gehweilerova kl. a Dickmanova kl.
- Atlantoaxialní dislokace C1-2 (AAD)-Jeanneretova kl.+Fielding a Hawkins kl.
- Zlomeniny C2- Zlomeniny dentu 50-60% A-A kl.,
Katovská zlomenina 25% Effendiho kl.,
Levine & Edwards, ostatní zlomeniny C2 20-25%

AO klasifikace

I. Occipital Condyle and Craniocervical junction

Type A. Isolated bony injury (condyle)

Type B. Non-displaced ligamentous
injury (craniocervical)

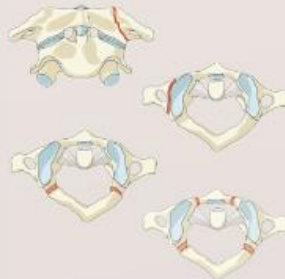

Type C. Any injury with displacement
on spiral imaging

II. C1 Ring and C1-2 Joint

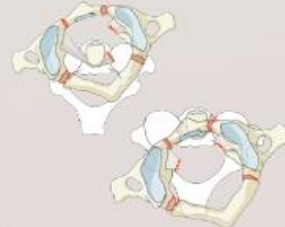
Type A. Isolated bony only (arch)

Type B. Ligamentous injury
(transverse atlantal ligament)

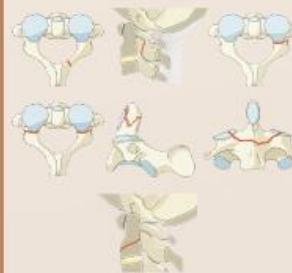

Type C. Atlantoaxial instability /
Translation in any plane

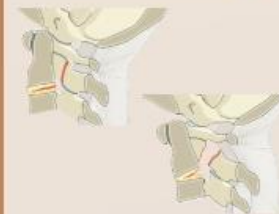

III. C2 and C2-3 Joint

Type A. Bony injury only without
ligamentous, tension band, discal injury

Type B. Tension band / Ligamentous
injury with or without bony injury

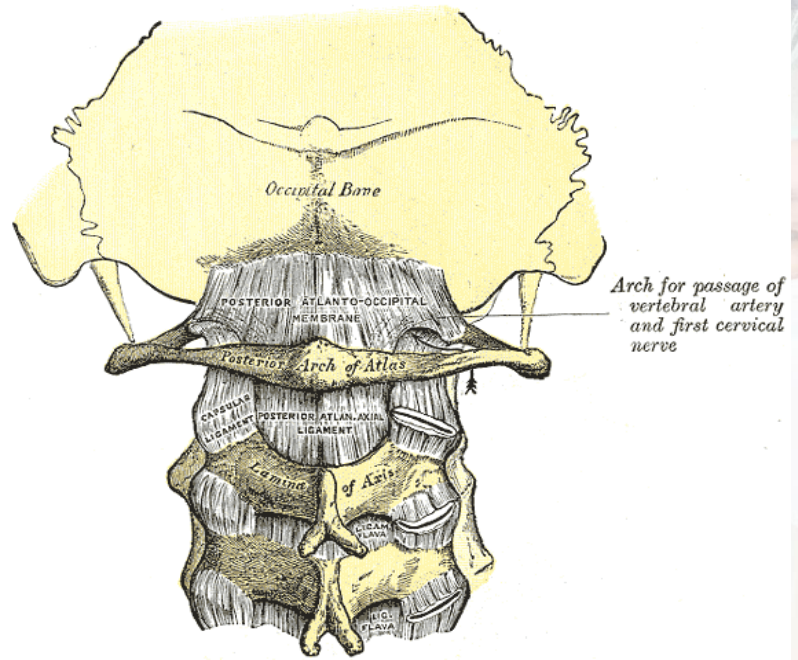
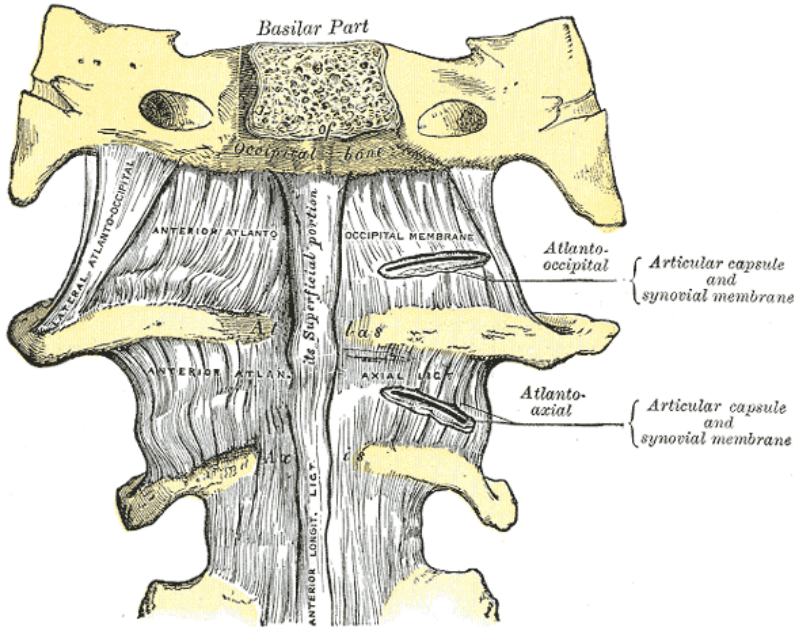
Type C. Any injury that leads to vertebral
body translation in any directional plane

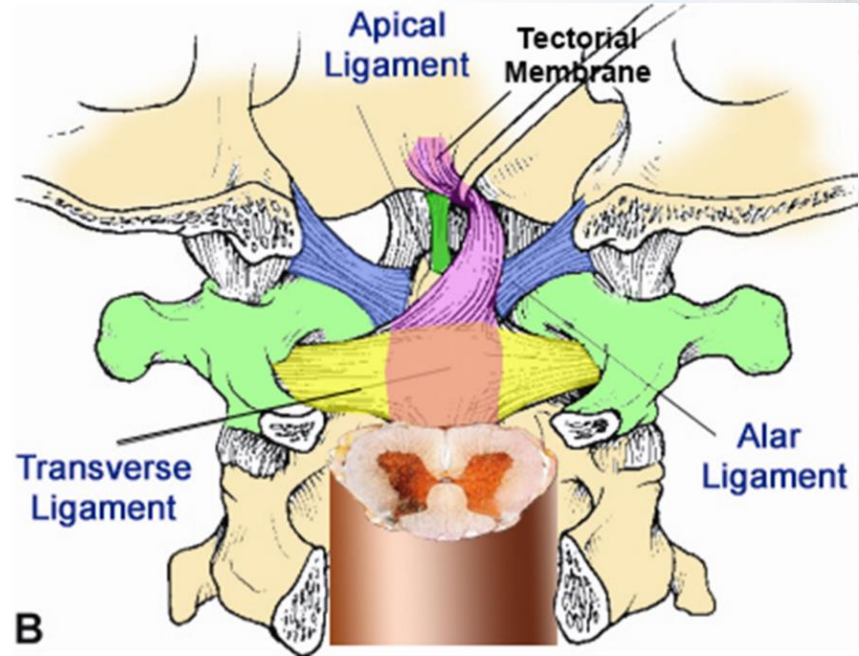
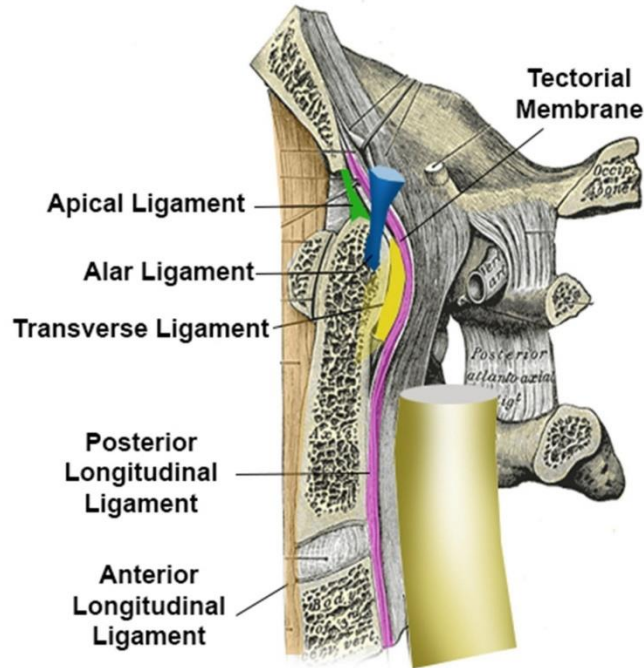
Komplexní poranění

- Zlomenina okcipitální kosti, C1 a poranění atlantookcipitální skloubení
- Zlomenina C1,C2 a atlantoaxiálního skloubení

Anatomie

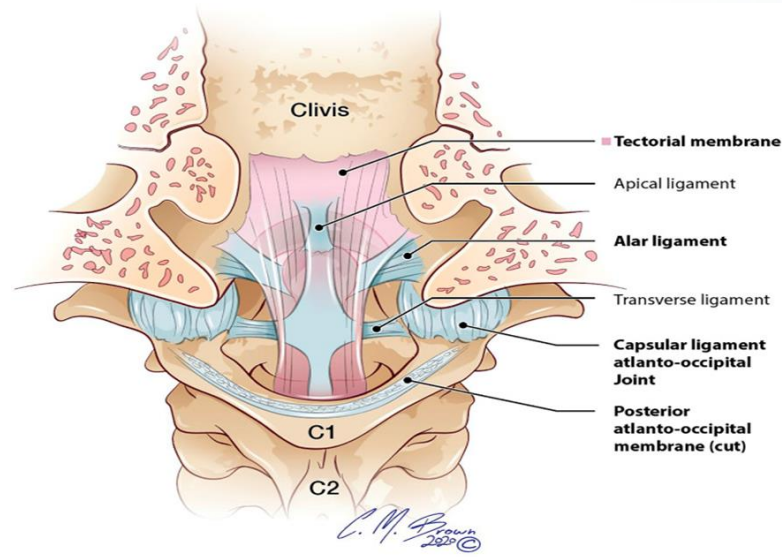
Anatomie

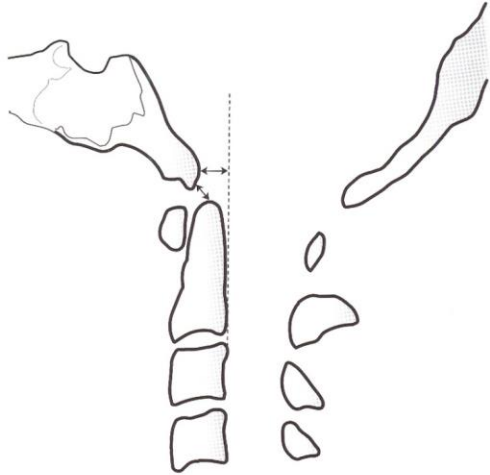

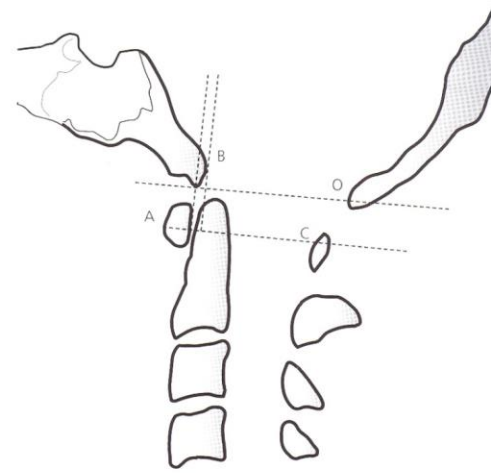
Zlomenina okcipitální kosti, C1 a poranění okcipitoatlantoaxiálního skloubení

Poranění kloubního pouzdra O-C1, alární, apikální lig, tectoriální membrána

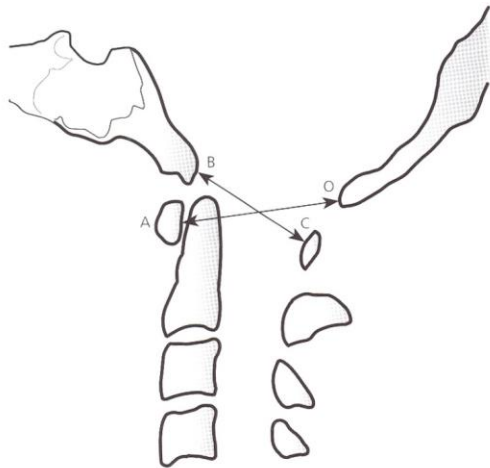

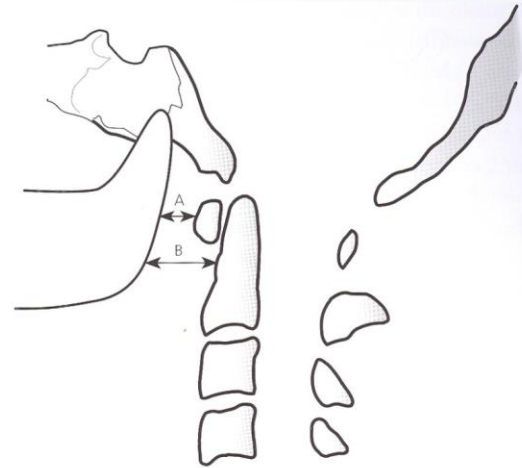
Obr. 10-10. BDI-BAI schéma podle Harrise et al., norma BDI je 4–12 mm, BAI do 12 mm.

Obr. 10-11. Wieselova-Rothmanova technika měření AOD.

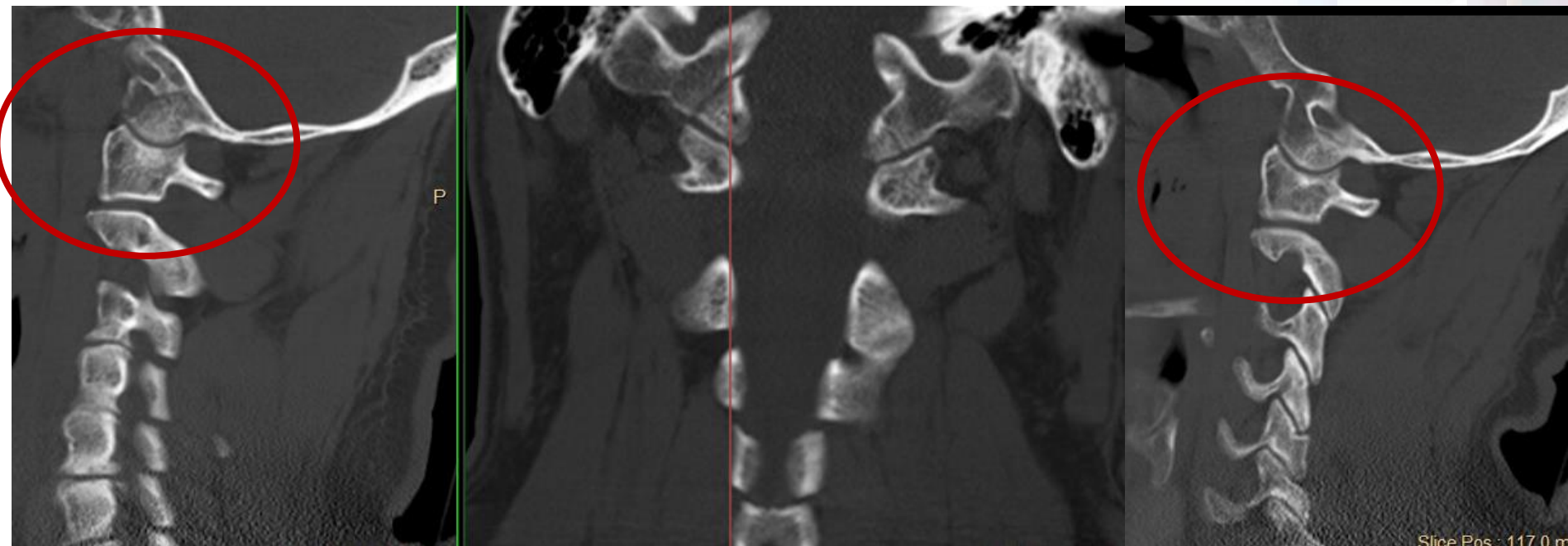
Obr. 10-8. Schéma Powersova poměru BC/AO, norma je do 0,9.

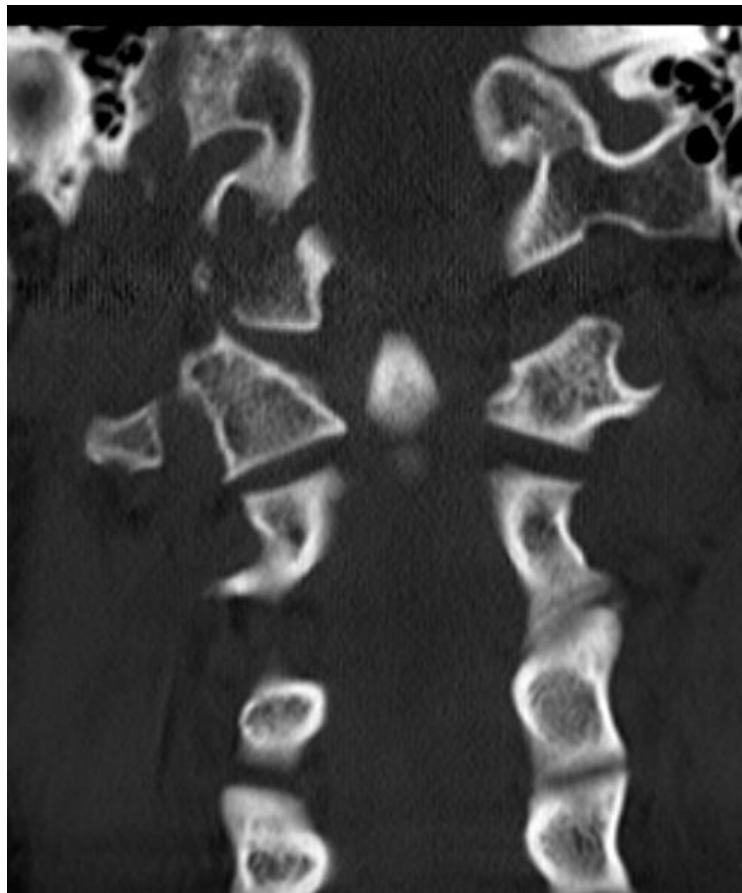
Obr. 10-9. Schéma Dublinovy techniky měření AOD.

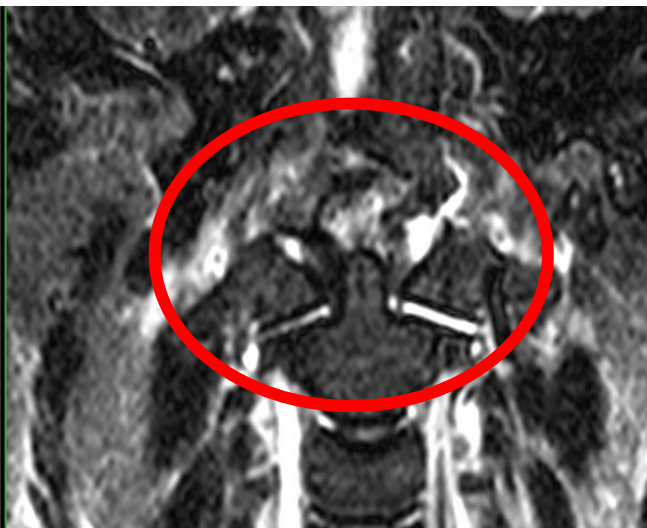

- Muž 50 let motohavarie, sdružené poranění
- Zlomenina kondylů Okciputu

- Muž 34 let motohavárie-narazil do auta a přeletěl přes řídítka, polytrauma
- Zlomenina kondylu, A-O dislokace

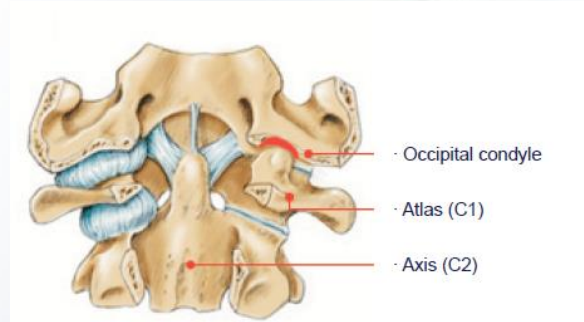
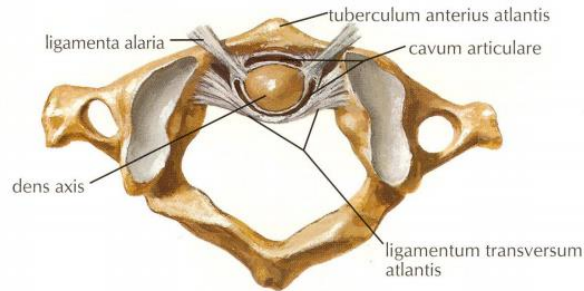
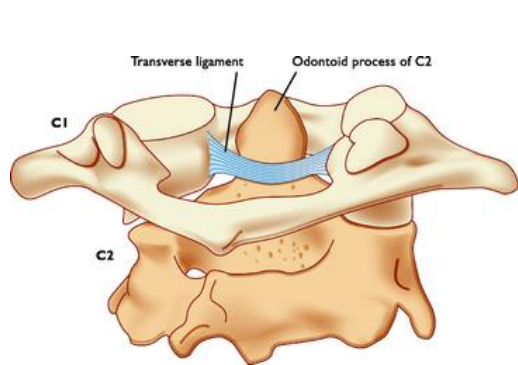

V krčním úseku
st.p. odlomení occipit.
kondylu vpravo,
nejsou známky kontaktu
kostních elementů s
krční míchou.
Měkké tkáně vpravo
edematosně prosáklé,
lig. transversum bez
zn. přerušení. Lig. apicale
nepřehledné. Lem výpotku
v atlanto-occipitálním
skloubení vlevo

Zlomenina C1,2 a atlantoaxiální skloubení

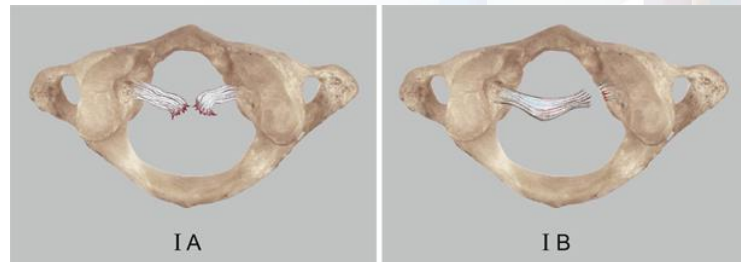
- Základní stabilizátory AA komplexu – **lig. transversum Atlantis**, kloubní pouzdro, **ligg. Alaria**, **lig. apicale**

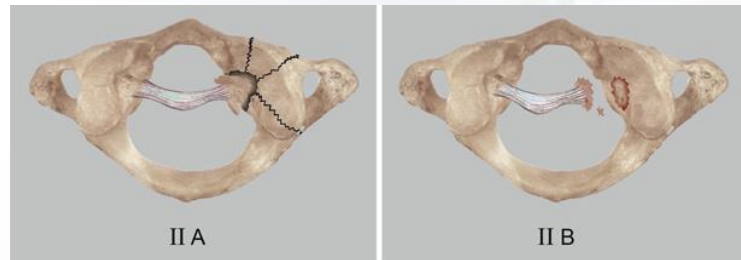

Poranění lig.transversum atlantis - Dickman

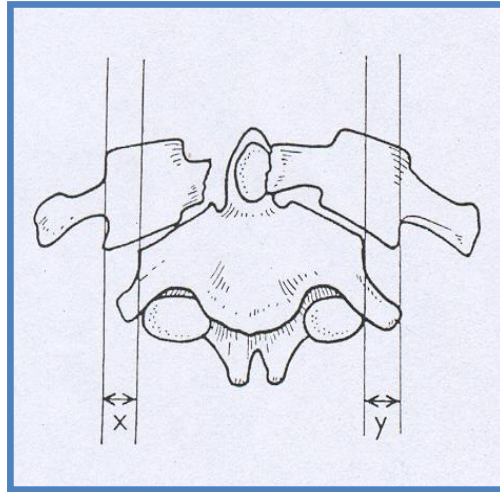
I.typ - ruptura vazů v jeho průběhu
- IA ve středu, IB při úponu

II.typ - avulze hrbolku na massa lateralis
- IIA s kominucí masy, IIB bez

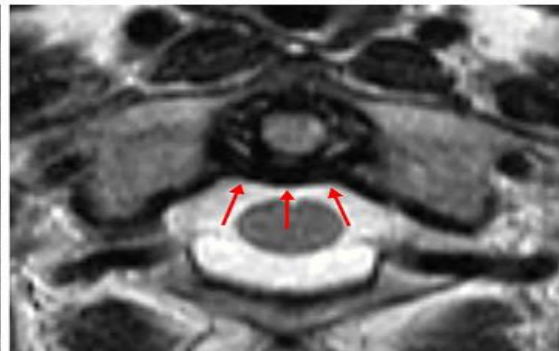
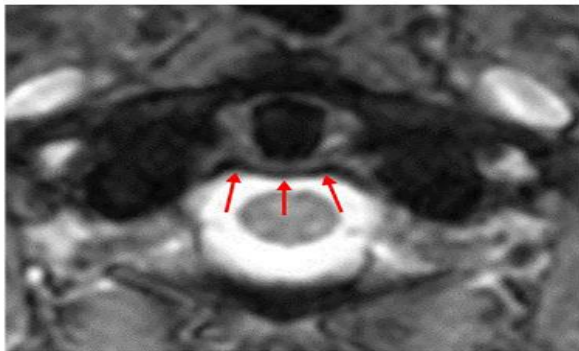
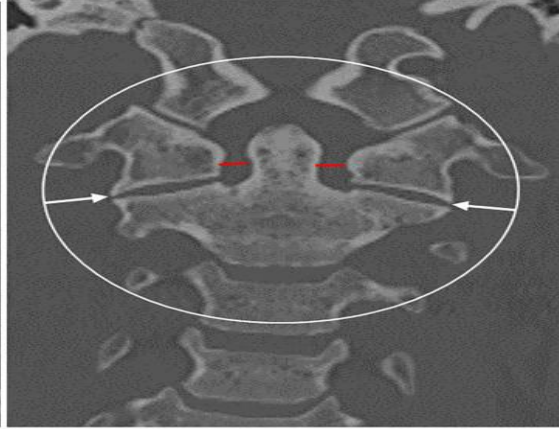
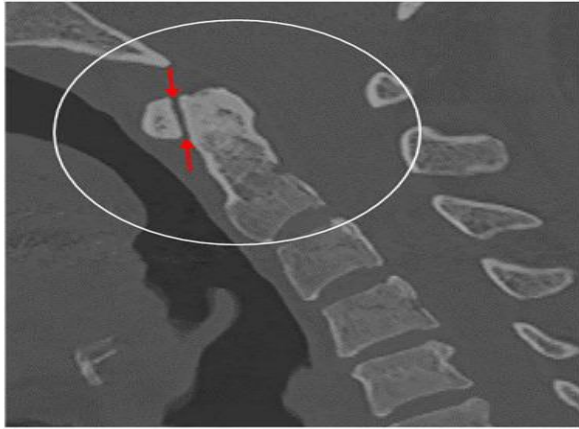

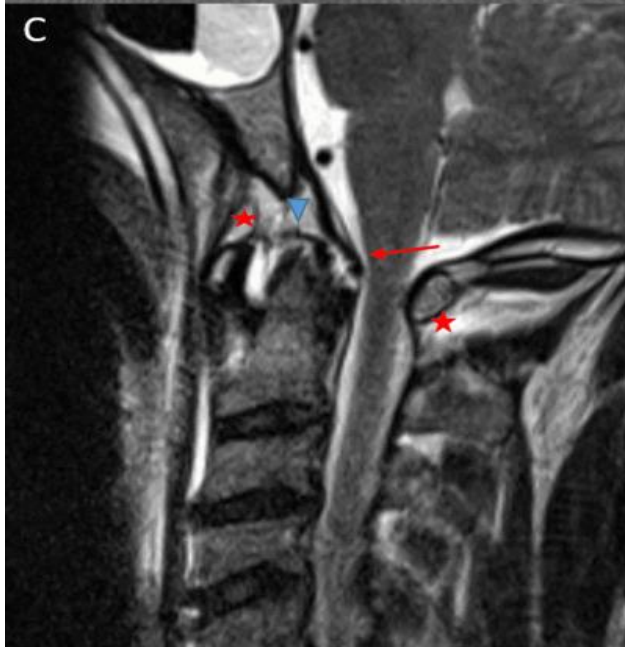
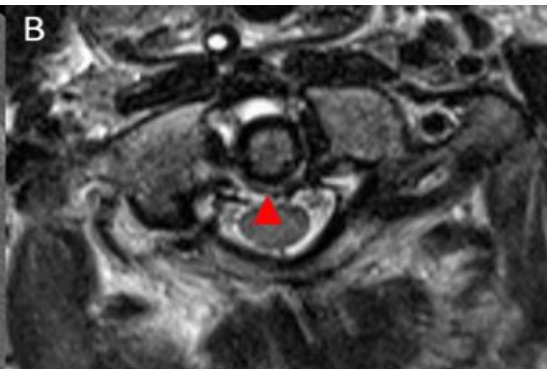
Hodnocení stability v Sandbergově RTG projekci (transorální), na CT

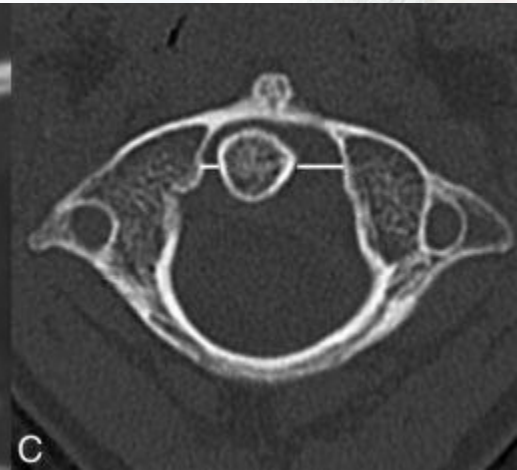
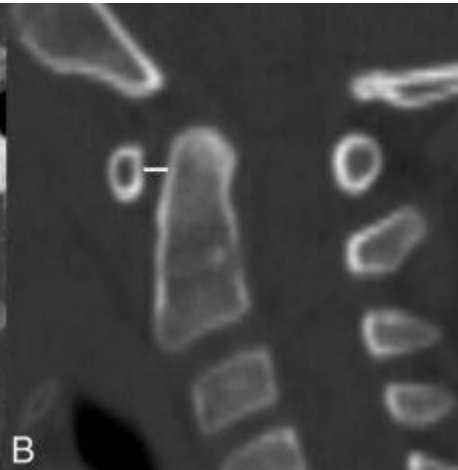
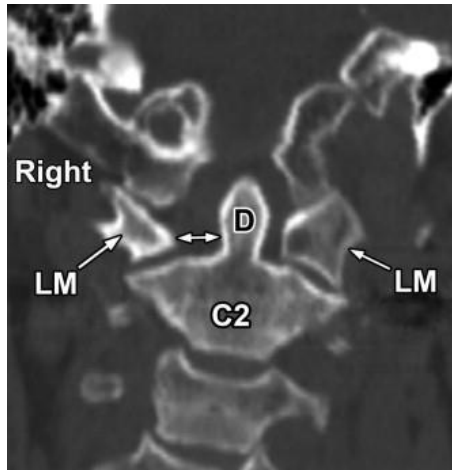
$x+y$ větší než 6,9mm = instabilita

Atlanto-dentální distance ADI do 3mm, asymetrie dentu

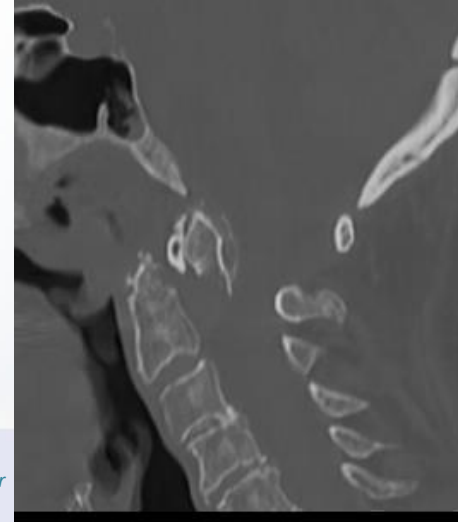
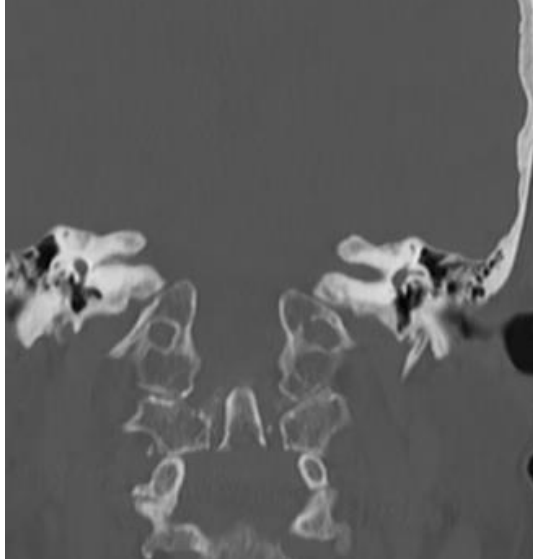

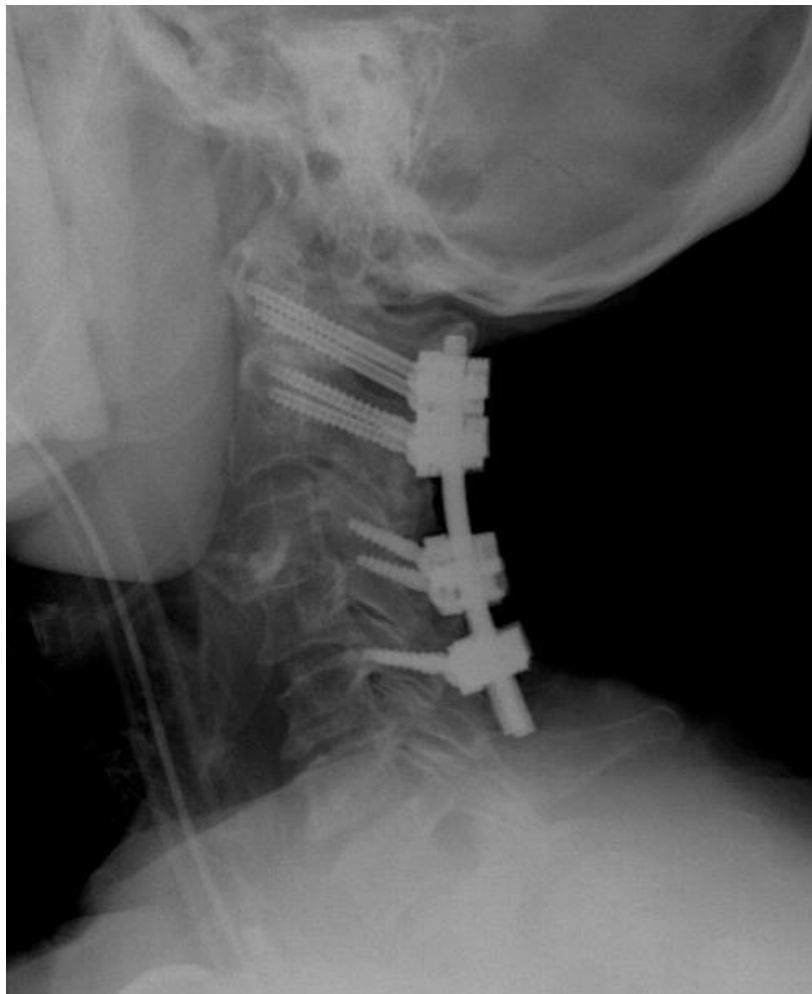

Asymetrie dentu

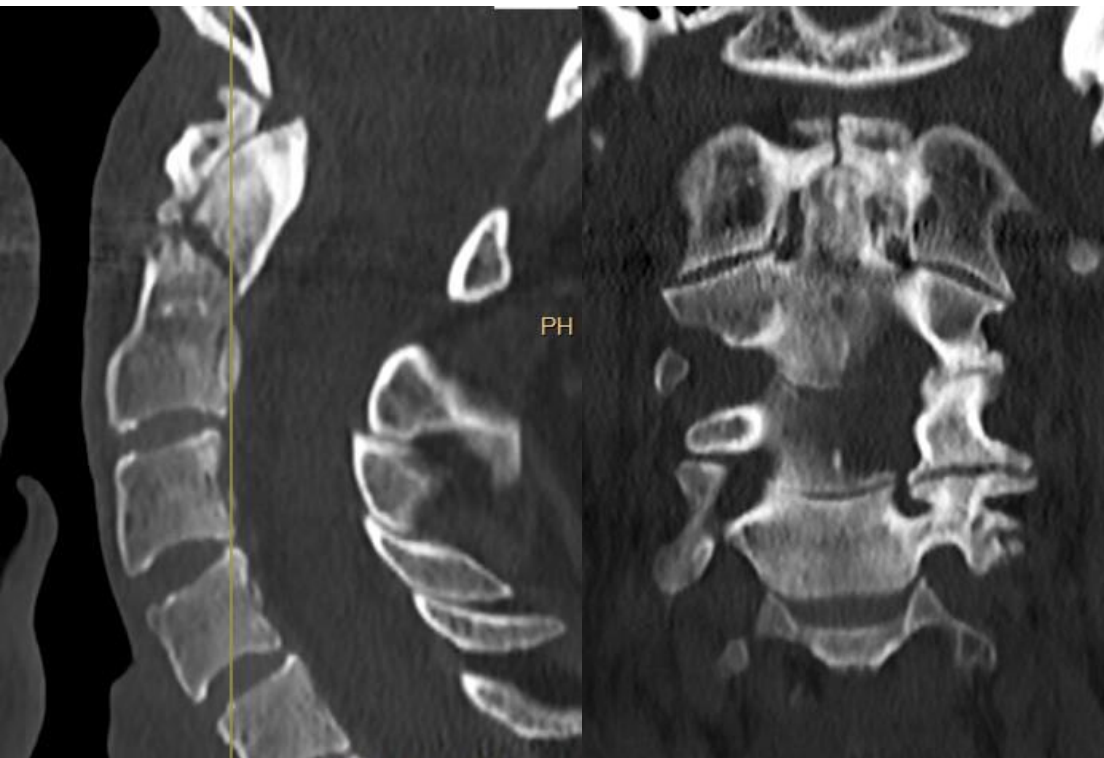
- Žena 85 let pád na chodníku, neurologicky v normě

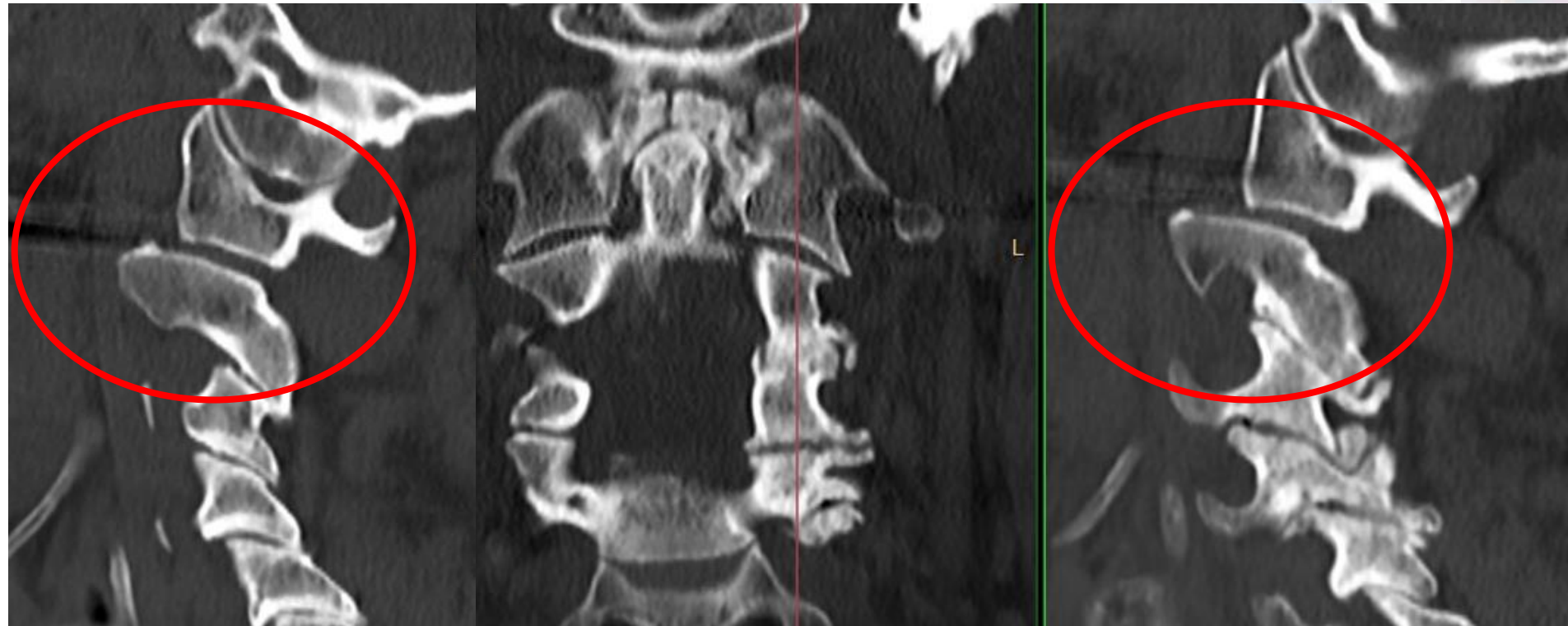

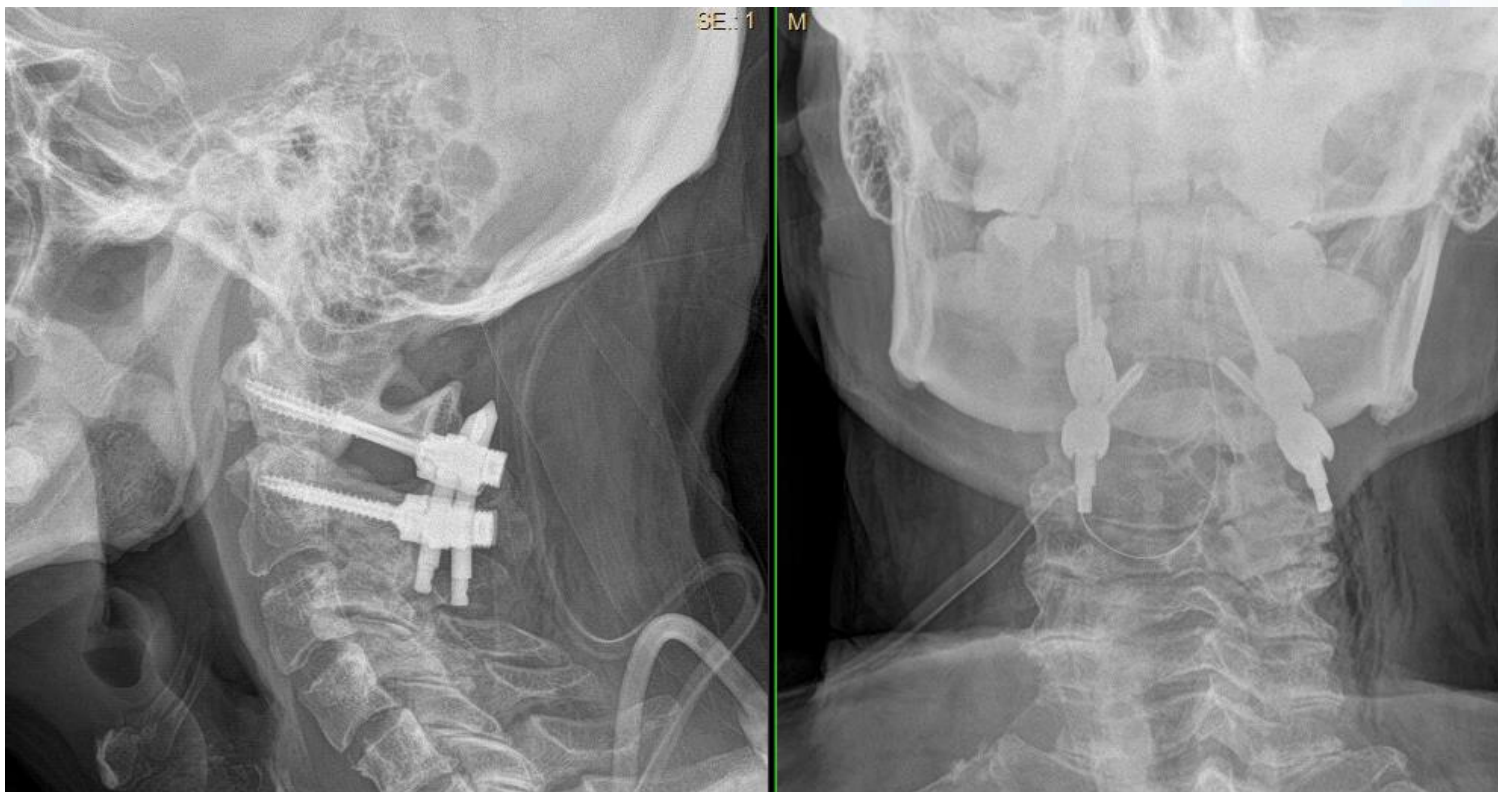

- Muž 63 let pád na ulici, sám došel do nemocnice

Operovat nebo neoperovat?

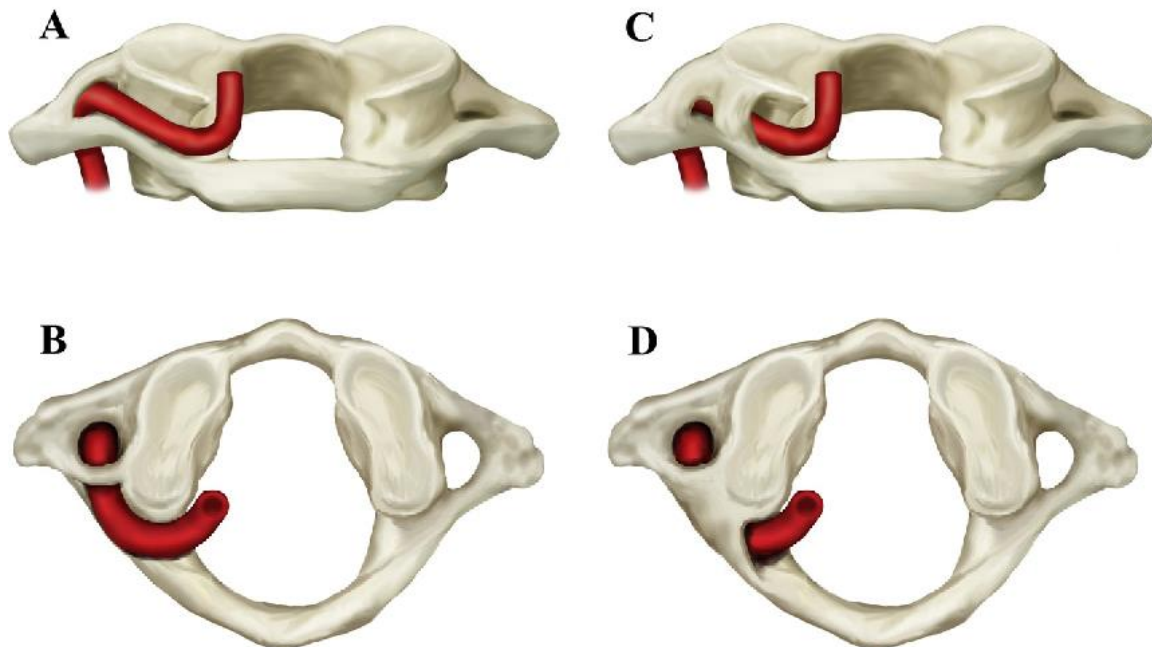

Upozornit na vývojové a poúrazové změny

- Předcházet riziku operace
- Napláňovat typ operace
- Kostěné a kloubní anomálie
- Cévní a neurologické změny

Arcuate foramen, also known as ponticulus posticus (Latin for "little posterior bridge") or Kimmerle's anomaly, refers to a bony bridge on the atlas (C1 vertebra) that covers the groove for the vertebral artery. It is a common anatomical variation and estimated to occur in approximately 3-15% of the population

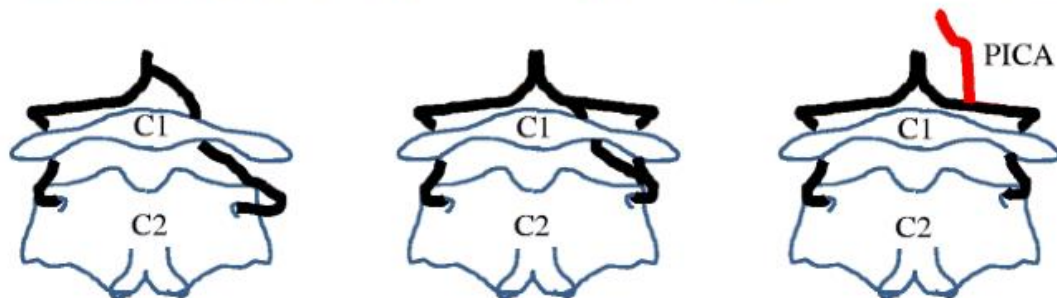
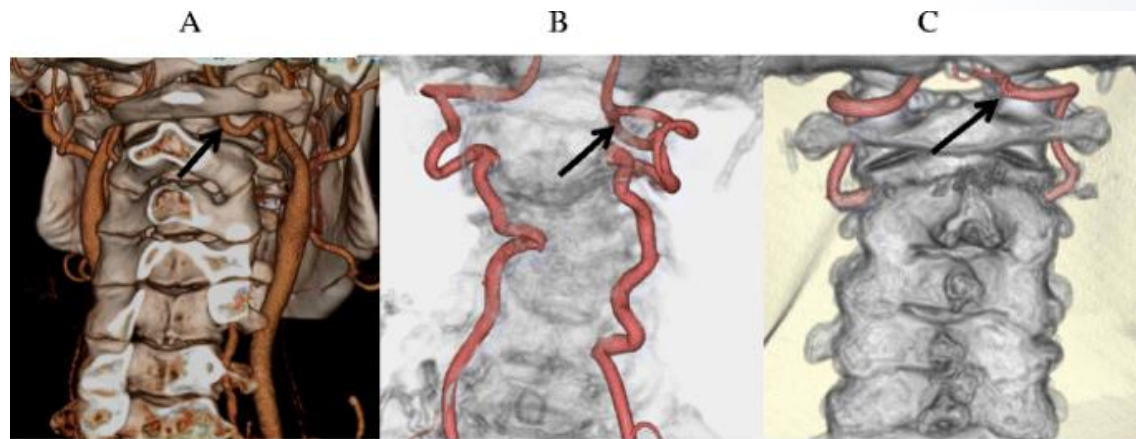
Case report/Journal of Clinical Neuroscience xxx (2017) xxx-xxx

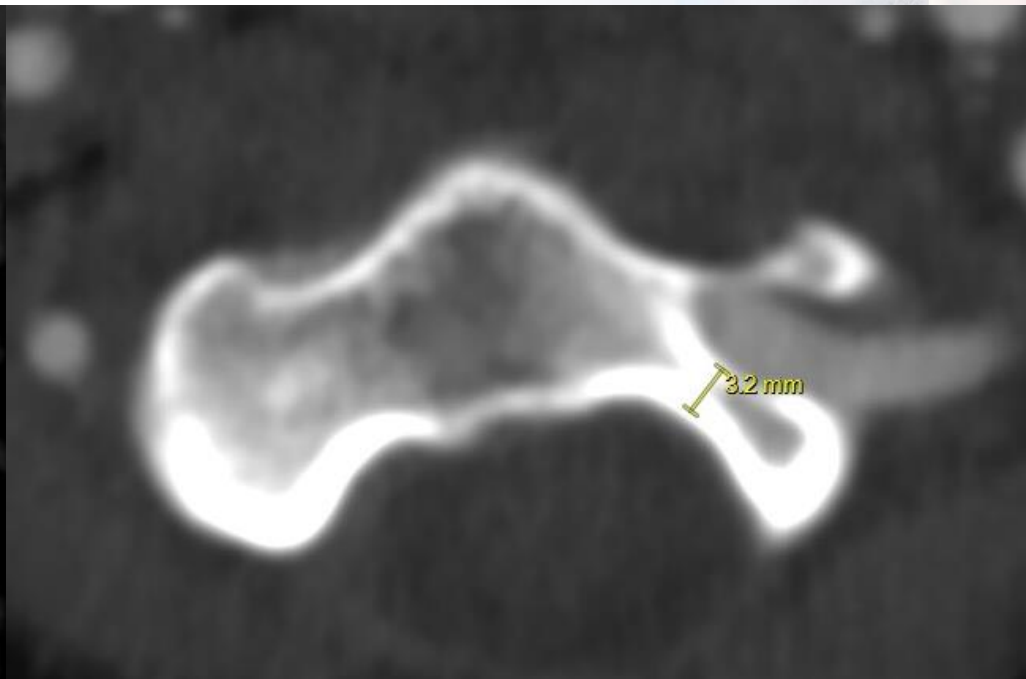
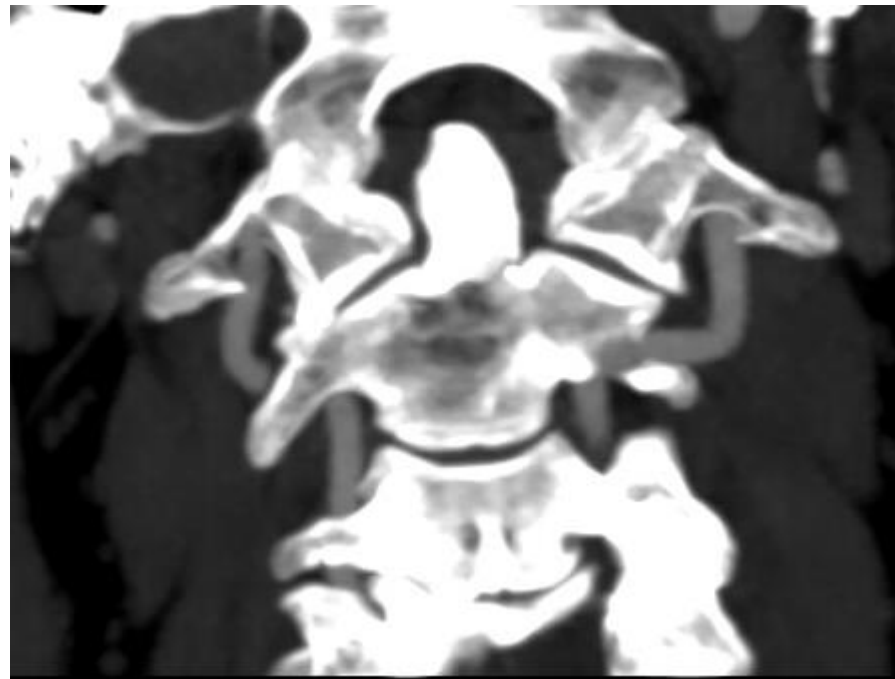
Anomalie a.vertebralis

- Celkový výskyt anomálie segmentu V3 u pacientů **s kostními abnormalitami byl 25,9 %** (74/286): PIA 17,5 %, FA 6,6 % a PICA 1,8 %.
Celková incidence anomálie segmentu V3 u pacientů **bez kostních abnormalit byla 2,7 %** (152/5671): PIA byla 1,76 %, FA 0,4 % a PICA 0,5 %.
Celková incidence anomálie segmentu V3 v asijské populaci bez kostních abnormalit byla 5,8 %, zatímco v evropské a americké populaci byla 0,8 a 0,6 %, v tomto pořadí.

Indikace angio CT

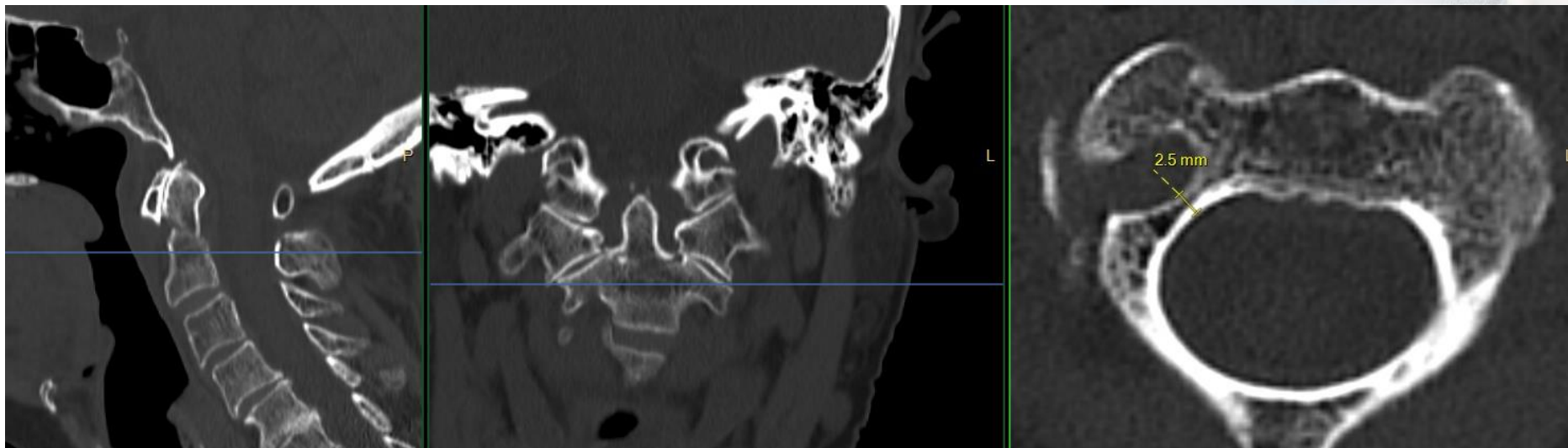

Anatomické poměry

- Změny, velikost v místě zavádění šroubů
- Často CT mozku se zachycením horní krční páteře
- Vhodné doplnění cíleného CT

Terapeutické možnosti

- Konzervativní terapie
- Operační terapie

Konzervativní terapie

Molitanový límec

Philadelphia límec

Konzervativní terapie

Sádrový korzet

krční páteř Minerva – fixace hlavy

Halo – cast, west

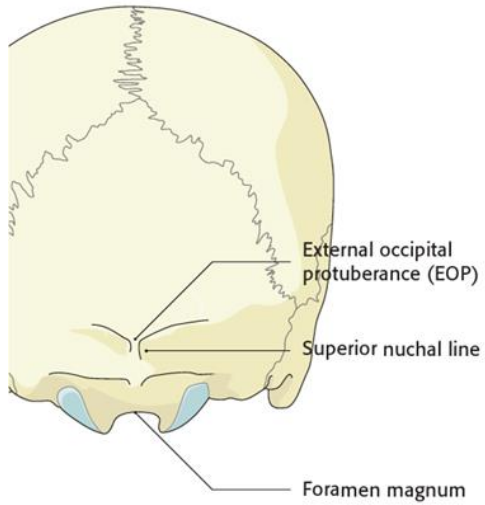

Operační terapie

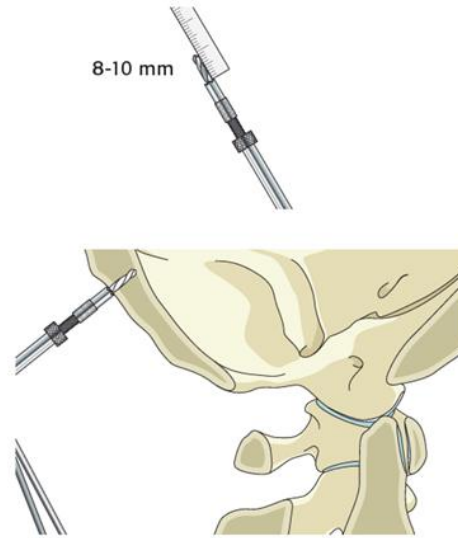
- Okcipitální dlaha
- Šrouby + tyče
- Sublaminární kličky
- Fúze – auto, aloštěpy, umělá kost

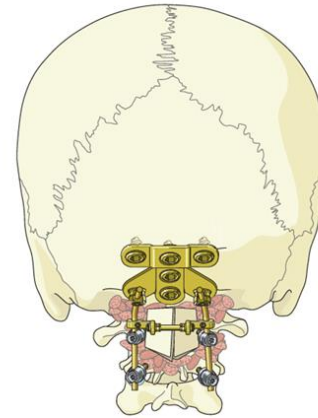
Fixace okciput

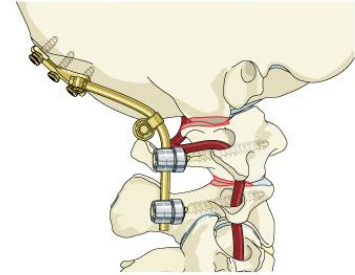
AO

AO

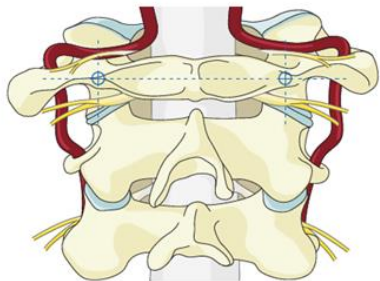

AO

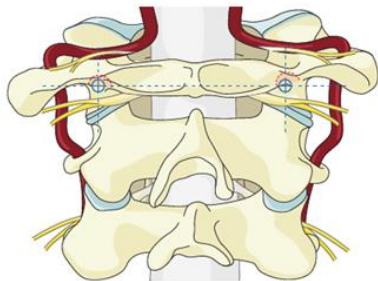

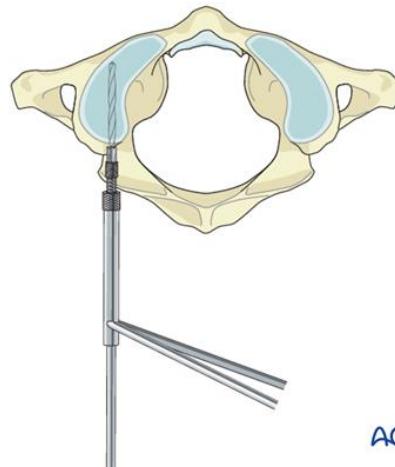
Zavádění šroubů do C1

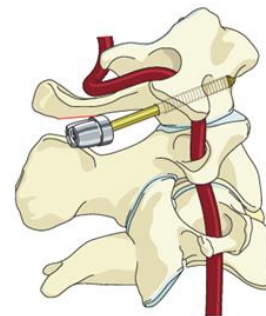
AO

AO

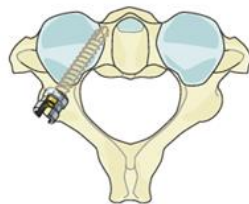
AO

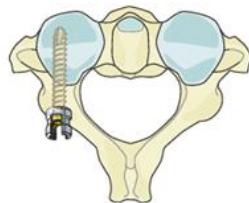
AO

Zavádění šroubů do C2

Pedicle screw

Pars screw

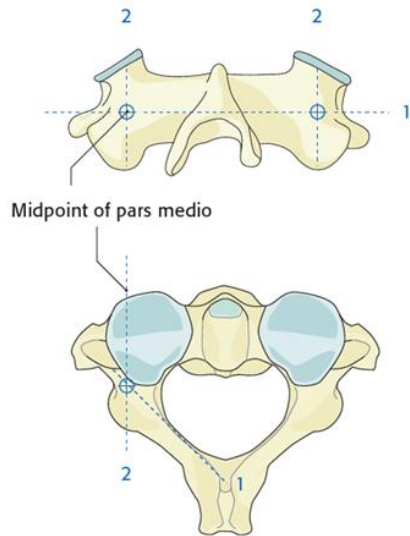

Laminar screw

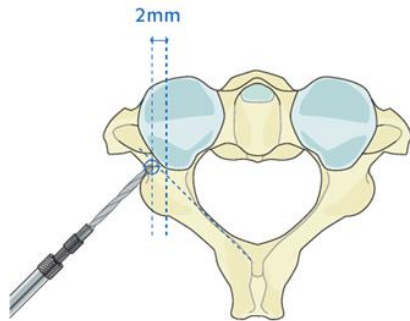

AO

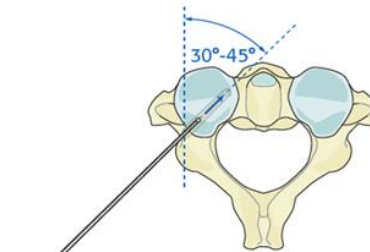
Transpedikulární šroub C2

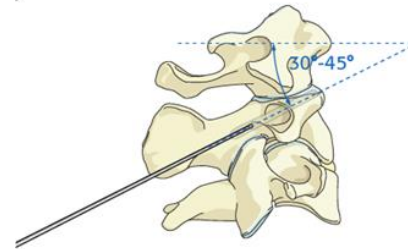
AO

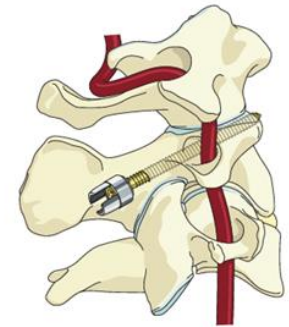
AO

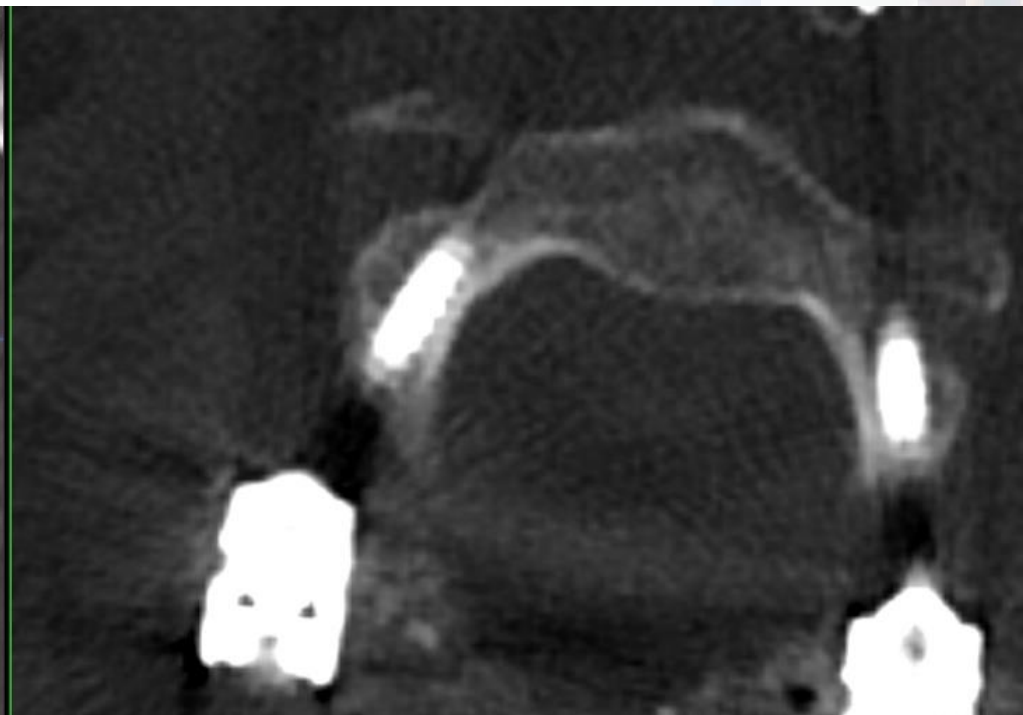
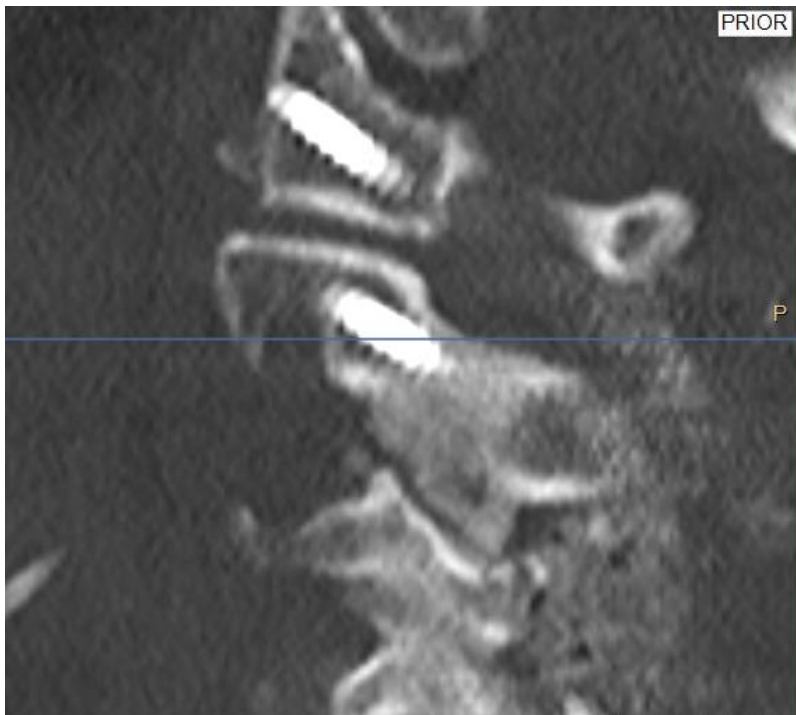
AO

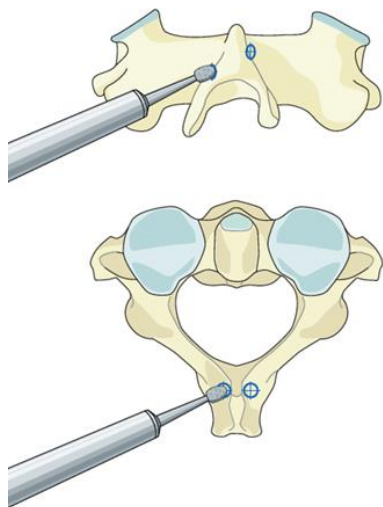
AO

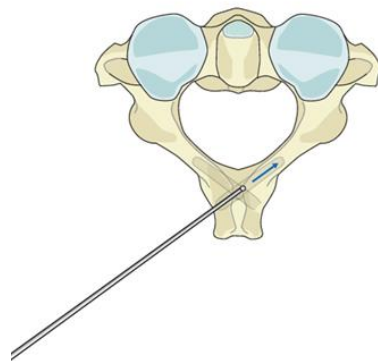
AO

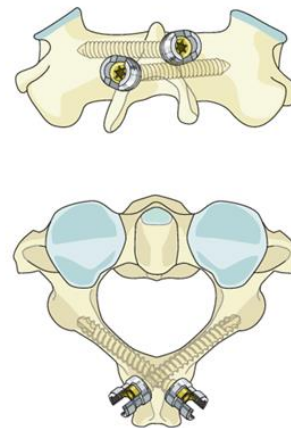
Translaminární šroub

AO

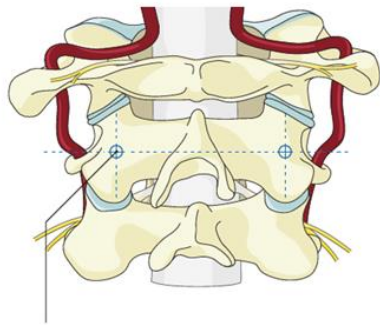

AO

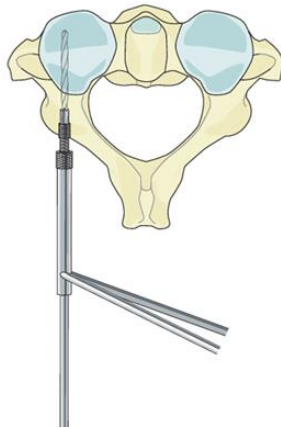
AO

Šroub do pars articularis

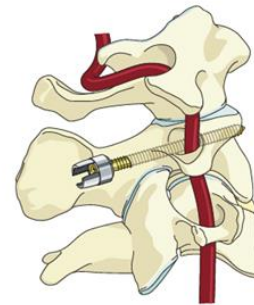

Midpoint of pars medio

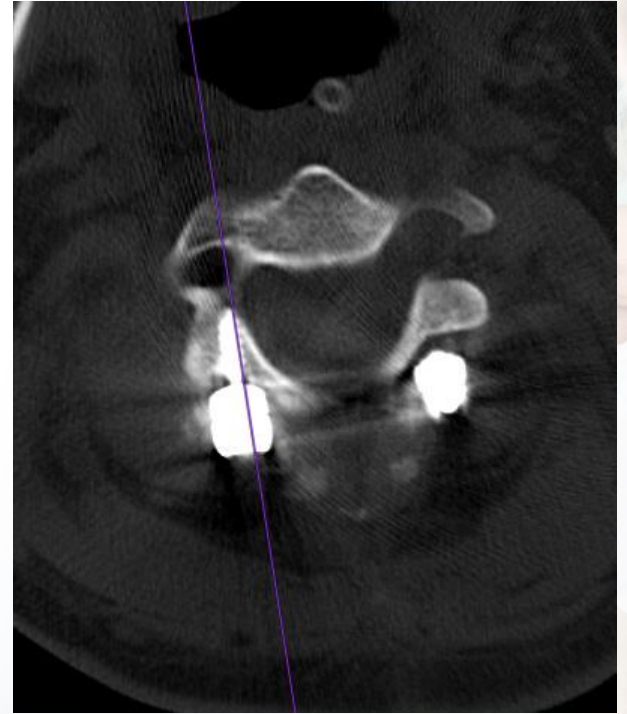
AO

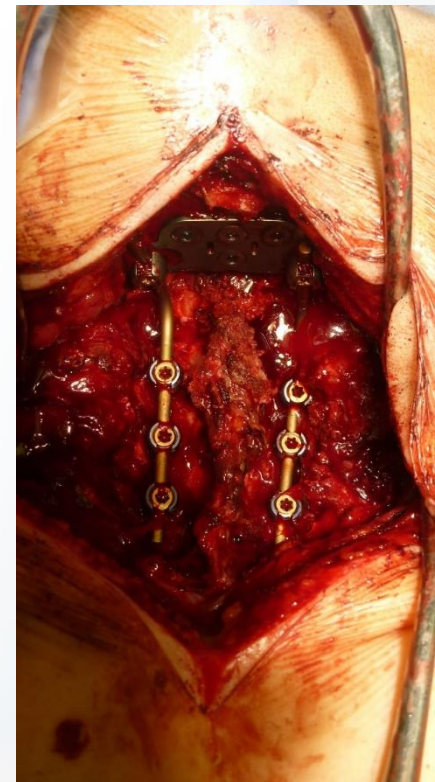
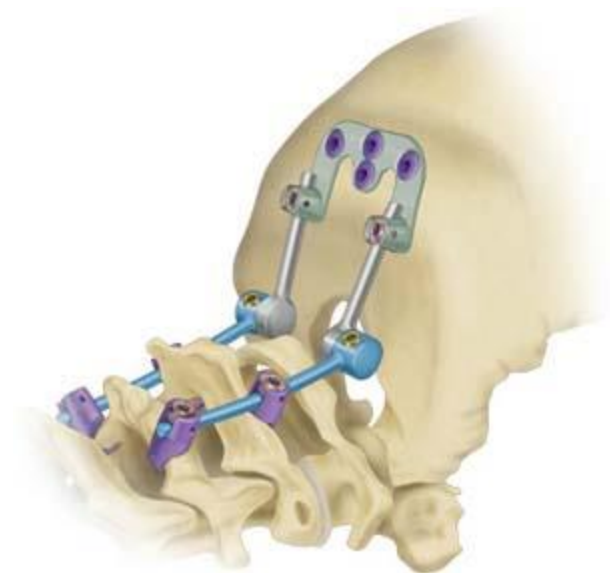
AO

AO

Okcipitocervikální fúze

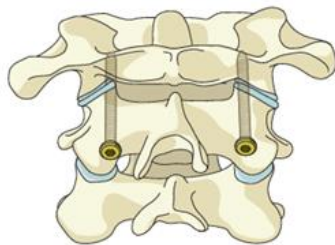
SEM 0148 IV

22. 11. 2014 FNB

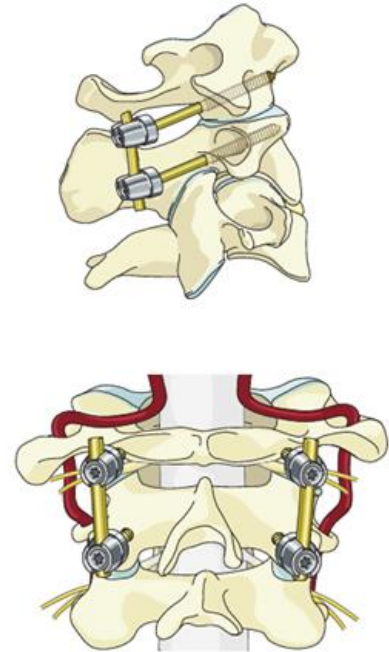
Atlantoaxiální fúze

- Magerlova transartikulární fixace C1/2

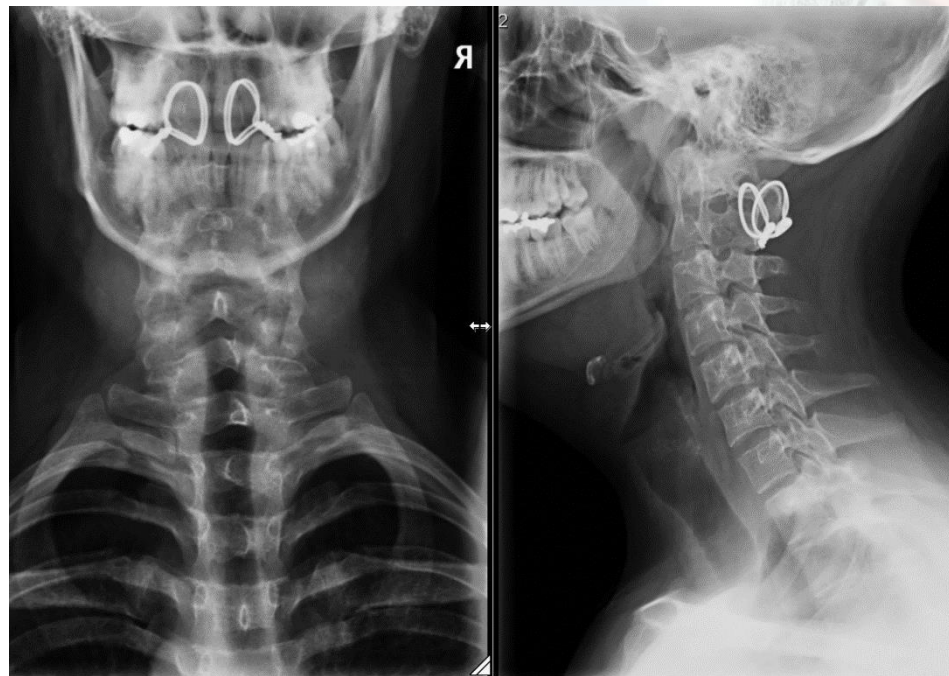
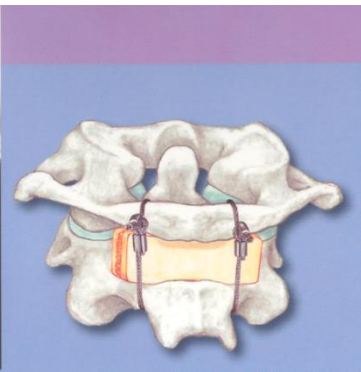
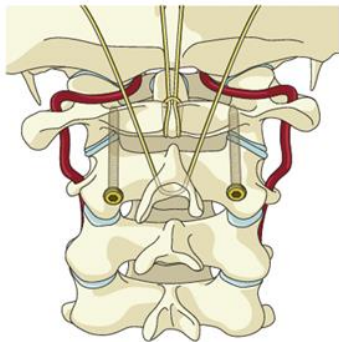
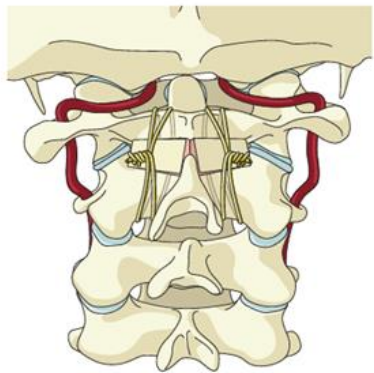

Atlantoaxiální fúze

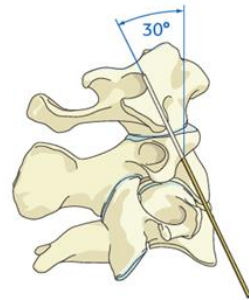
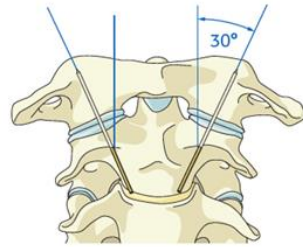
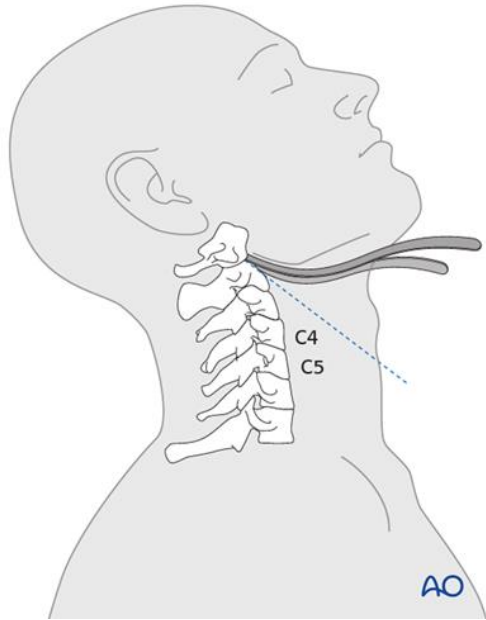
- Harmsova stabilizace C1/2

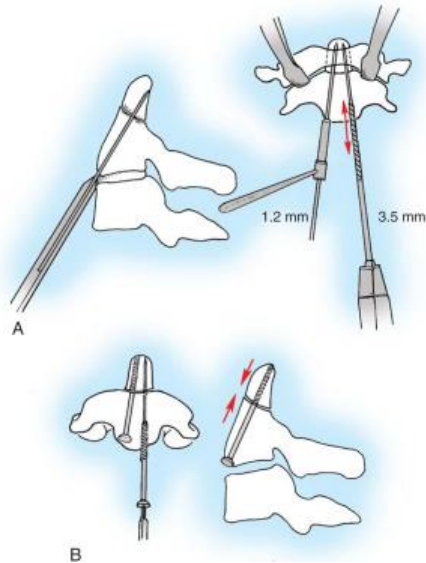
Atlantoaxiální fúze sublaminární kličky - Gallie, Brooks a Jenkins,..

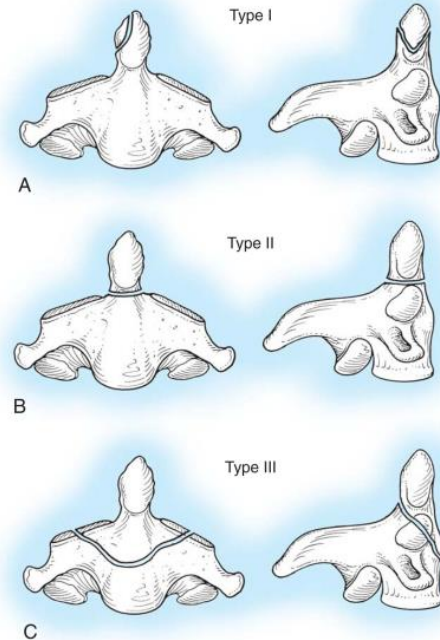
Přední fúze C1/2

Zlomenina dentu C2 přímá OS

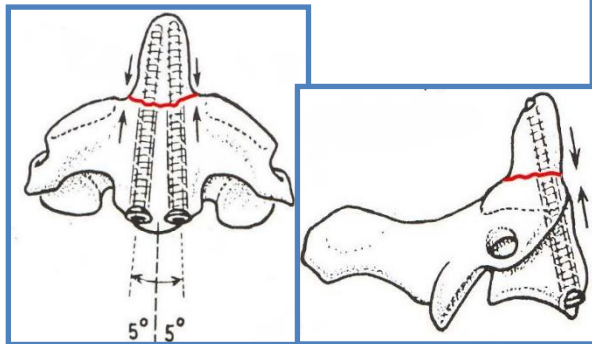
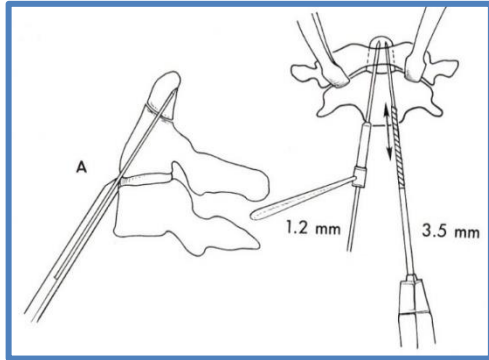

Etter – přímá OS

Anderson a D'Alonzo

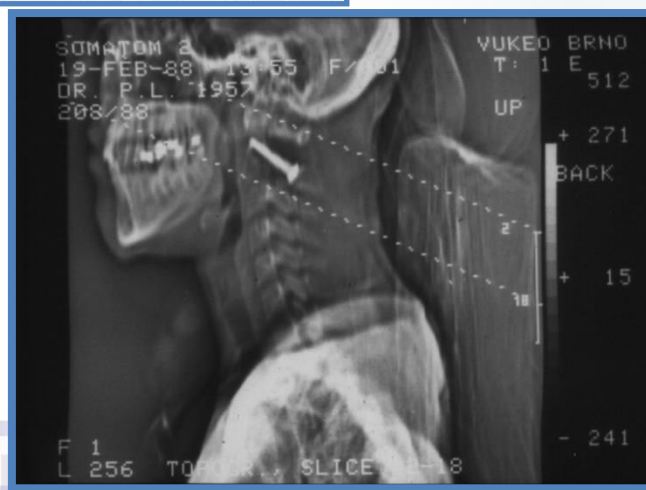
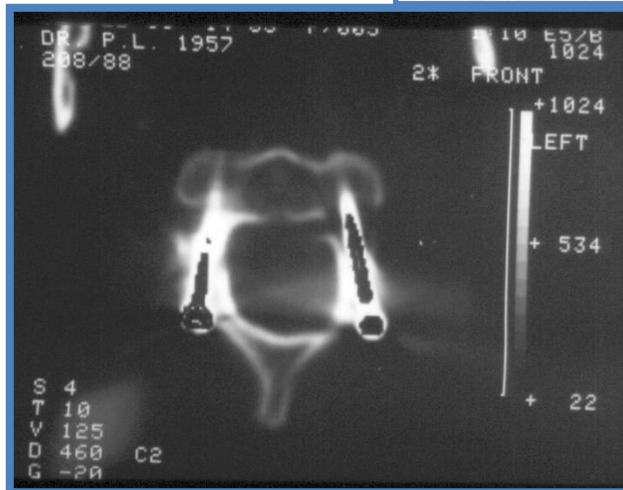
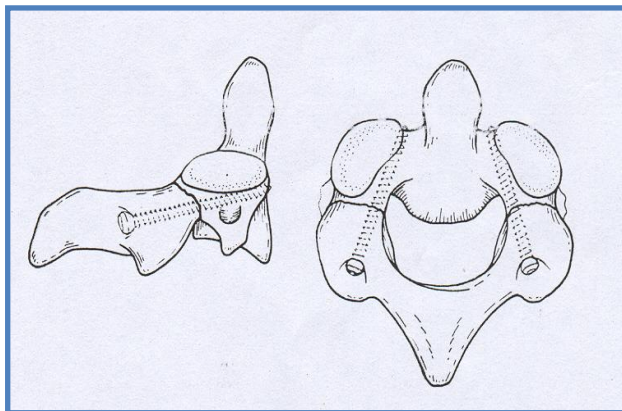
Přímá osteosyntéza dentu podle MAGERLA

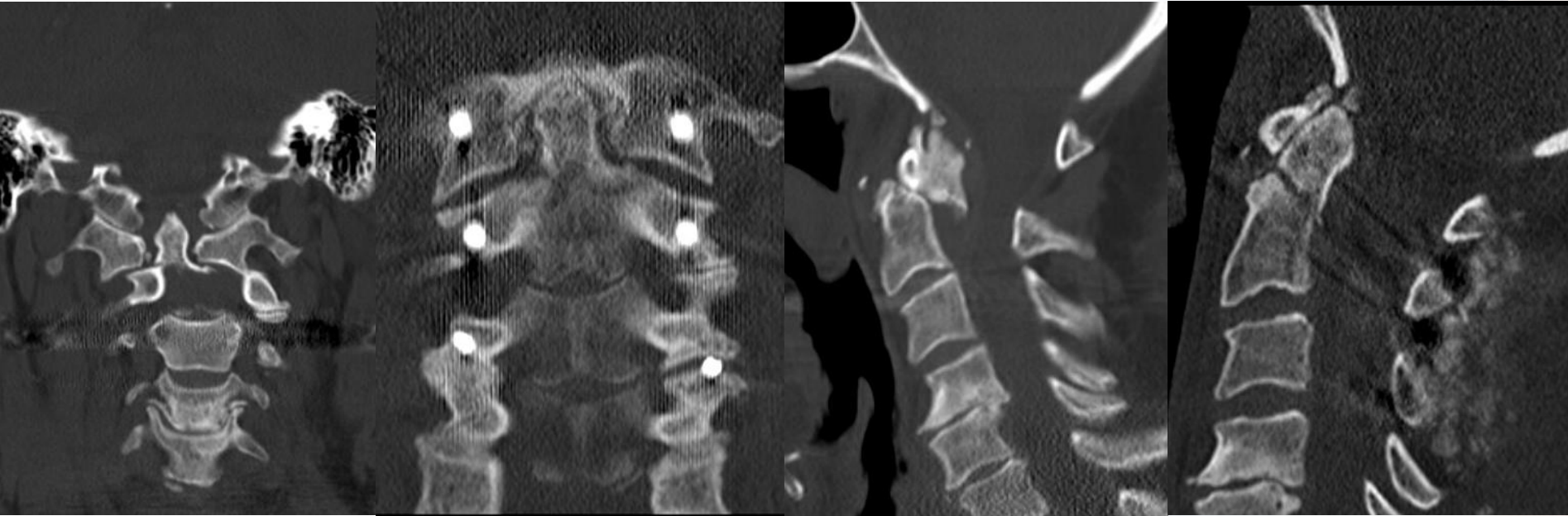

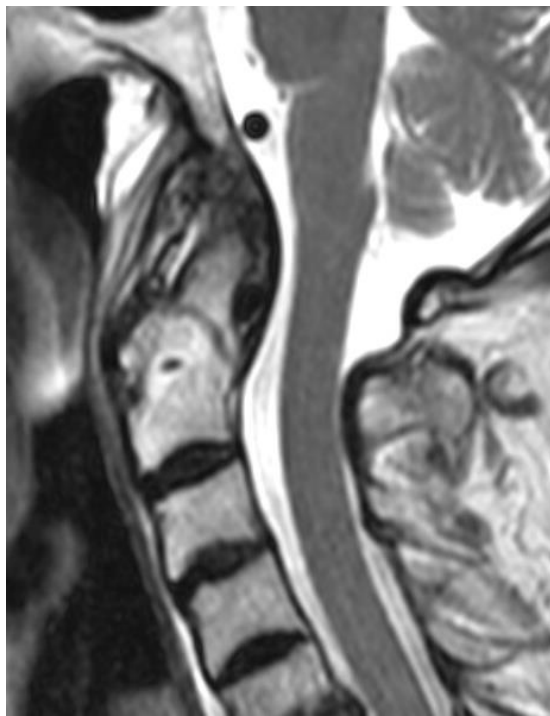
Transpedikulární stabilizace dle JUDETA

Ujasnit pooperační poměry a zhojení

Poúrazová nestabilita – možnosti?

- Funkční CT?
- Funkční MRI?

Shrnutí, doporučení

- Rtg
- Cílené CT
- Angio CT
- MRI

DĚKUJEME

MASARYKOVA UNIVERZITA

DĚKUJI ZA POZORNOST!